

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Redna vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge isvenavstriljaške dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katastralnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopis se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejema do srede jutraj. — Reklamacije se plačuje od enostopne petivrsne za enkrat 15 vin. zaprte reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 8 strani

Kmečko delavstvo.

V Kamnici pri Mariboru se je vršil zadnje delo, dne 9. t. m., pripravljali shod za prvo strokovno organizacijo kmečkoga delavstva. S tem je položen temeljni kamen za krščansko organizacijo zelo številnega dela našega kmečkoga prebivalstva.

Sv. Oče Leon XIII. govori v znameniti okrožnici o delavskem vprašanju: Za ugodno rešitev družabnega vprašanja morejo in morajo delodajalci in delavci sami z naredbami in določili sodelovati, ki odstranjajo bedo in oboje vrste ljudi približujejo. To so društva za medsebojno podporo, zasebne naprave, v pomoč delavcu in družini, ako ga nenađoma zadene kaka nesreča, bolezen, smrt.

In dalje govori isti papež: Le iskreno je želiti, da je takih društev vedno več in da so vedno krepkejša v svojem jedru... Človek je omejen v svojih močeh; to ga vedno nagiba, da se veže z drugimi v medsebojno pomoč in podporo. „Bolje je, da sta dva skupaj, kakor da bi bil eden sam; koristi imajo od svoje zveze. Ako eden pade, vzdigne ga drugi. Gorje mu, kdor je sam. Ako pade, nikogar nima, da bi mu pomagal.“ Tako pravi sv. pismo. In zopet: „Brat podpiran od brata, podoban je utrjenemu mestu.“ Ta naradni nagon vodi k skupnosti, a veže človeka tudi v najraznejše zveze z drugimi ljudmi.

Za industrialno (tovarniško) delavstvo so se ti nasveti velikega papeža že uvaževali in izvajali v dejstvu, le za kmečko delavstvo se je še čakalo, in vse katoliške stranke so kmečko ljudstvo skupno z drugim kmečkim prebivalstvom zbirale v političnih in nepolitičnih organizacijah. Tako tudi naša, ki je bila vesela, da je imela med svojimi člani v Slovenski kmečki zvezi, v izobraževalnih društvi in mladinskih zvezah tudi mnogo pripadnikov kmečkoga delavstva.

Toda posebne razmere kmečkoga delavskega stanu zahtevajo tudi posebno organizacijo. To jim mislimo ustvariti v Jugoslovanski strokovni zvezi, ki ima namen, vzgajati člane in skrbeti za izboljšanje njihovih službenih in gospodarskih razmer na temelju krščansko-socialnih načel. Sredstva so: predavanja, poučni shodi, raziskavanje delavskih razmer, prošnje na urade in na zakonodajne zbornice, posredovanje pri delodajalcih, brezplačno posredovanje služb in dela, pravna pomoč, podpora blagajna, in sicer na način, da si ustanovi društvo blagajno za podporo v boleznih, onemoglosti, za slučaj smrti in brezposelnosti.

Niti socialni demokratje, niti liberalci, niso poklicani, ustvarjati organizacijo delavskega stanu. Socialni demokratje so nasprotniki kmečkoga stanu, in ko kopljejo grob temu stanu, izpodjedajo obenem kmečkemu delavstvu temelj, na katerem stoji in živi. Liberalci zaničujejo ročno delo in vsak stan, ki se ž njim ukvarja, in spoštujejo isto delo, ki brez ročnega dela ohranja srečno življenje. Nagibajo se v naziranju k starim poganom. Iz njih naziranja sledi zaničevanje inteligence do delavskih stanov. Le krščanstvo ljubi vse stanove in družu duševno in telesno delo v najljepše soglasje.

Kmet sam bo imel le korist od dobro organiziranega in zadovoljnega kmečkoga delavca. Da ljudje bežijo iz dežele v mesta, rudokope in tovarne, je med drugimi tudi razlog, ker najdejo tam sedaj lažje možnost, da si ustvarijo svoje lastno ognjišče. Ako bi se kmečkemu delavstvu omogočevalo, in za to mora in bo skrbela njih organizacija, da tudi med kmetom lahko postavijo svoj lastni dom, ako bi bili varčni in poštini, potem bi ta beg iz dežele izostal in delavstvo bi ostalo med kmetom ter mu pomagalo pri njegovem delu in boju z naravo.

Pozdravljamo kot prvi kmečki list, ki je namenjen, za vse kmečke sloje, začetek nove organizacije za kmečko delavstvo in želimo obilo božjega blagoslova.

Vojska.

Vesile doseđaj še mirno zasledujejo razvoj vojske na Balkanu. Poročati je le toliko, da se vedno bolj potrjuje vest o precejšnjem zblizanju Anglije in Nemčije. Glavna točka sporazumljenja med njima je, da bosta svoje brođovje pomnoževali dogovorno, vendar bo prepustila Nemčija Angliji prednost. Da se je tudi med Avstrijo in Rusijo izvršilo zblizanje, je bil

dođaz pismo našega cesarja ruskemu carju. Princ Hohenlohe, ki je nesel pismo v Petrograd, se je vrnil ter prinesel našemu cesarju carjev odgovor. Vidnega učinka tega zblizanja, ki bi obstojalo v razoroževanju, še ni. Pravijo, da je mnogo neprijateljev Avstrije in Rusije na delu, ki bi radi še v zadnjem trenutku preprečili zblizanje, s katerim sta tako srečno pričela oba vladarja. Italija se ob vsaki priliki vsaja v nas, čeprav je naša zaveznica. Sedaj zahteva, da bi naj Avstrija odložila pokroviteljstvo nad katoliškim delom Albancev, to se pravi, naj bi se odpovedala svojemu doseđanemu vplivu v Albaniji. Ni torej čudo, da Avstrija nič prav ne zaupa prijateljstvu Italije in še vedno gleda na to, da ima dobro zastraženo mejo proti laškemu sosedu.

Med Rumunijo in Bolgarijo še sicer ni prišlo radi meje do popolnega sporazumljenja, vendar pravijo, da ni nobene nevarnosti več za vojsko, temveč, da se bodo sporne točke mirnim potom poravnale, za kar se pogajanja nadaljujejo. Srbija se trudi, da dobi velevlasti na svojo stran, da ji ne vzamejo preveč v boju osvojenega ozemlja in ga priklopijo Albaniji. Vladni srbski krogi zatrjujejo, da se bodo s papežem kmalu začeli pogajati, kako urediti razmere katoliških podanikov v Srbiji, in da jim bodo dali največje verske svoboščine.

Na bojiščih imajo Bolgari pri Čataldži in na galipolskem polotoku srečo. Vsako prodiranje Turkov so dosedaj še z uspehom odbili. Očividno je nakana Turkov, da bi prišli za hrbet čataldžske bolgarske vojne in prinesli obleganim vojakom v Odrinu pomoč. Toda tudi Bolgari vedo za to turško prijazno nakano, radi tega se sučejo tako, da jim Turek ne pride za hrbet, in kjer hoče prodirati, tam ga natepejo in potisnejo nazaj. Odrin obstreljujejo Bolgari, pomnoženi s srbskimi četami, z vso silo. Toda dosedaj se Odrin še vedno drži. Bolgari so mnenja, da bo Odrin kmalu padel, Turki pa, da se bo še dolgo držal. Nam ne preostaja torej nič drugega, nego da počakamo, kdo bo imel prav. Istotako je zaradi Skadra, katerega prav pridno obstreljujejo črnogorski junaki.

Navdušenje za vojsko pri Bolgarih se ni nič zmanjšalo. Le en zgled!

Trgovska tvrdka Bourov je svoje poslovanje ustavila in zaprla svoje prostore, ker se nahaja zdaj vseh 45 članov te rodbine na bojišču. Pripomniti je, da so se oglasili za vojaško službo tudi vsi oni člani rodbine, ki niso podvrženi vojaški dolžnosti. Skoro vsi so rezervni častniki in zdravniki. Dozdaj nobeden od njih ni padel, le nekaj jih je bilo laliko ranjenih.

Odrin.

Obstreljevanje Odrina se neprestano nadaljuje z vseh strani, posebno močno se obstreljuje južna in vzhodna stran mesta. Bolgari in Srbi so pripeljali pred Odrin zopet nove težke oblegovalne topove, iz katerih sipljejo venomer na mesto in na utrbe pogubonosni ogenj. Močno poškodovane so posebno hiše ob meji mesta, tudi velika in krasna mohamedanska, Selim-mošėja, ki je baje najlepša v celi Turčiji, je poškodovana. Mesto na več krajih gori, zidovi se rušijo, Bolgari in Srbi pa se korak za korakom približujejo mestu. Bolgarske in srbske čete so zasedle po hudihih bojih vas Panukli in utrbo Kavverkej pred Odrinom. Bolgari so že tudi poskusili z zrakoplovi pregledati položaj v obleganem mestu. Po noči je pogled na Odrin in okolico zelo slikovit. Ognjene granate osvetljujejo obzorje daleč na okoli. Dim in ognjeni plamen se visoko vzdigujejo. Celo obzorje je krvavo in rdeče ko kri. — Položaj v mestu je obupen. Posebno se občuti pomanjkanje soli in krme za živino, katere ne morejo od nikoder dobiti. Prebivalstvo se nahaja v mučnem položaju. Od strahu bežijo ljudje z enega mestnega dela v drugega, hoteč se skrivati pred smrtonosnimi krogliami iz bolgarskih topov. Vsled pomanjkanja živeža so začeli na turški vojniki, ampak tudi prebivalci mesta jesti meso mačk in psov, konjsko meso živjajo le bogatejši in imenitnejši ljudje. Kako dolgo se bo Odrin še držal, se ne da določiti. Bolgari upajo, da ne bo več dolgo, ko dobijo mesto v svoje roke.

Junak Sukri-paša.

Poveljnik turške armade v Odrinu se junaško drži, dasiravno sme vsak dan pričakovati, da pride mesto sovražniku v roke. V obleganem mestu primanjkuje soli, petroleja, kurjave in krme za živino. Sukri-

paša je dal postreliti več častnikov, ki so bili zavzeti za to, da se uda Odrin Bolgarom. Turški vladi je Sukri-paša brzojavil, da se hoče držati do zadnjega. Če pa bi vlada predala Odrin Bolgarom, bi on s svojimi četami udaril na Carigrad. Tudi med Bolgari vživa Sukri-paša radi svojega junaštva velik ugled. Bolgarski častniki so izjavili: „Mi bomo Sukri-paši, ko se bo moral udati, izkazali take časti, kakor jih nisimo še nobenemu generalu. Čast je, boriti se s takim junakom!“

Sukri-paša je bil rojen leta 1854 v Erzerunu v Mali Aziji. Njegova rodovina je albanske krvi. Oče in stric sta bila častnika. L. 1885 je bil iz vojne šole v Carigradu poslan v Nemčijo. Cesar Viljem I. je o njem pisal Abdul Hamidu: „Čast je za mojo armado, da ima takega častnika v svoji sredi.“ Pod Hamidom je kmalu padel v nemilost. Pa tudi mladoturki ga niso marali, ker je bil strog, pošten in odkrit. Ko so mladoturki zmagali, je rekel: „Svoboda je pridobljena, armađa pa je izgubljena.“ Za valija (oblastnika) v Tripolis ni maral iti, češ, da poče biti za „pisarja“. Bil je imenovan za poveljnika Odrina, kamor je dospel 5 dni pred vojno napovedjo.

Divji Sukri-paša.

Odrinski poveljnik Sukri-paša se ne kaže samo pogumnega, ampak pokaže večkrat tudi svojo divjo mohamedansko naravo. Svoj čas je baje ministrstvu Kiamil-paše poslal naslednjo brezžično brzojavko: „V turški zgodovini ni generala, ki bi bil tako strahopeten, da bi eno najmočnejših trdnjav na svetu, kakoršna je naša, prostovoljno izročil tako krvočenemu, grozovitemu sovražniku. Nikoli se ne bo smelo reči o meni, da sem tako sramotno dejanje zakrivil. Raje bom naše čete do zadnjega moža žrtvoval in zadnji strel svojega revolverja prihranil za-se. Ako bi uvidel, da je nadaljni odpor nemogoč, bom skrbel za to, da se 40.000 tukajšnjih Bolgarov spravi s sveta. Žene, otroke in bolnike bi izročil v varstvo tujih konzulatov. Potem bom obrnil svoje topove proti vsem Bolgarom, proti vsem tistim lepim stavbam, ki so kras tega dragega mesta, katerega bom z ognjem in mečem izpremenil v ogromen kup razvalin; moji dobri vojniki bodo preko ognja in notranjosti mesta in preko smrti zunaj njega prodrli sovražne čete, pa naj tudi štejejo milijone, ter slavno umrli ali pa zmagoslavno zapustili te razvaline.“

Čataldža.

Pri Čataldži dozdaj še ni prišlo do kakega večjega boja, vendar pa pokajo puške neprestano. Turki so že večkrat poskusili napasti Bolgare in jih potisniti nazaj, pa so bili vsakokrat premagani. Zadnje dni prejšnjega tedna so Turki pri reki Karasu skušali priti Bolgarom za hrbet, a so jih ti zopet premagali, tako, da so se morali Turki v divjem begu umakniti v svoje utrbe. Bolgari so svoje stališče pri Čataldži tako utrdili, da Turki nikjer ne morejo Bolgarom priti do živega in jih resno napasti. Kakor se poroča iz Carigrada, je baje Enver-beg pri mestu Rodosto ob Marmarskem morju izkrcal 20.000 vojakov, da bi delal težave Bolgarom; o kakem njegovem uspehu pa tudi turška poročila ne vedo poročati. — Sploh pa ravna Bolgari zelo previdno. Pri Čataldži poprej neójeje izzvati večjih bojev, dokler Odrin ni v njihovih rokah. Med tem pa odbijajo vse turške napade in zavračajo vse turške poizkuse. Dne 9. februarja so skušali Turki pri mestu Podima ob Črnem morju izkrcati nove čete, ki so jih pripeljale turške ladje iz Karaburme v Mali Aziji. Bolgari so takoj napadli izkrcane čete, vkljub temu, da so turške ladje streljale na-nje. Izkrcane čete so bežale v neredu nazaj na ladje. Turki so imeli 25 mrtvih, 16 pa so jih Bolgari vjeli. Na bolgarski strani je bilo 18 ranjenih in 3 mrtvi. — V Izmidu v Mali Aziji imajo baje pripravljene Turki 50.000 mož, da jih pošljejo na bojišče.

Zmaga Bolgarov na polotoku Galipoli.

Bolgari so zopet pokazali, da so narod junakov. Turki in ves svet je pričakoval, da se bodo sedaj najpoprej začeli krvavi boji pri Čataldži. A Bolgari, ki so v prejšnji vojski Turke s svojimi predrznimi načrti marsikje presenetili, n. pr. pri Lozengradu, so se sedaj naenkrat pojavili kot zmagovalci nad Turki na polotoku Galipoli ob morski ožini Dardanele. Poveljnik bolgarske armade je dobil poročilo, da se na polotoku Galipoli zbira močna turška arma-

da pod poveljstvom Fakri-paše, namreč cela izmidska divizija, ojačena z mnogimi maloazijskimi bataljoni in 1000 mož prostovoljnih čet pod poveljstvom Fethi-bega. Ta armada je taborila ob reki Kavak, to je na gornjem koncu galipolskega polotoka. V Carigradu so upali, da bodo prišle te čete za hrbet bolgarsko-srbski armadi pri Čataldči ter bodo skušale prekiniti zvezo med odrinsko in čataldško armado. Bolgarsko vojno poveljstvo je na podlagi teh vesti zaukazalo zboru 50.000 mož, ki je taboril pri Dimotiki, južno od Odrina, da udari proti jugu, poišče turško armado na galipolskem polotoku ter jo skuša odbiti. Med bolgarsko armado so se nahajali tudi srbski in makedonski bataljoni. V torek, dne 4. februarja zjutraj se je bitka začela; razširila se je tako, da se je vršila na 15 km dolgi bojni črti, to je od saroškega zaliva Egejskega morja pa do Šarkoja ob Marmarskem morju. Bitka je trajala skoro cela 2 dneva. Prvi dan so Turki svoje postojanke trdovratno branili. V noči od torika na sredo so dobili Bolgari novo pomoč. V sredo zjutraj so turške čete začele napad na bolgarsko armado ob reki Kavak. Bolgarsko konjeničstvo je ob Marmarskem morju pritisnilo z vso silo na Turke, infanterija in topništvo pa sta se navalila na glavno turško armado. Turki so se začeli umikati. Sprva so se umikali v popolnem redu, ko pa jih je naskočila bolgarska konjenica, se je umikanje turške armade izpremenilo v divji beg. Bolgarska konjenica je z golimi sabljami napravila med bežečimi Turki grozen nered. Bolgari so zajeli en maloazijski bataljon, ki je zaostal za drugimi. Bolgari so Turke na begu neprestano zasledovali in zasedli utrjeni kraj Talke Makoj. Turki so bežali do utrjenih postojank pri Bulajirju, kjer je ozemlje med Egejskim in Marmarskim morjem široko komaj 5 km. Nato so Bolgari začeli takoj oblegati turške utrdbe pri Bulajirju. Turki so izgubili v tej bitki 15.000 mož, mrtvih in ranjenih. Bolgari so zasedli tudi mestce Milofito in Sarkoj ter imajo sedaj v svoji posesti večji del evropskega obrežja Marmarskega morja. Turška topničarka „Zahaf“ je streljala z morja na bolgarske čete, a Bolgari so ji tako dobro odgovorili, da je morala odpluti. Grške ladje vozijo neprenehoma srbske vojaške na galipolski polotok. Turki bežijo z Galipolija.

Na galipolskem polotoku se je že tudi vršila druga bitka med Turki in Bolgari. V soboto, dne 8. februarja, so namreč Turki iz trdnjave Bulajir napadli Bolgare. Prišlo je do ljutega boja, ki je trajal do 3. ure popoldne. Turki so bili zopet premagani in so bežali nazaj v Bulajir. Izgube Turkov so velike. Na bojnem polju je ležalo veliko število mrtvih in ranjenih, med mrtvimi je 20 turških častnikov. Turki so pustili na bojišču mnogo pušk in topov. Učinek bolgarskih topov in naskok infanterije je bil za Turke naravnost uničevalen. Tudi bolgarske izgube so precejšnje. Pri Šarkoju so hoteli Turki izkreati nove čete; 20 turških ladij je pripeljalo v pristanišče. Bolgari so prve čete, ki so se izkreale, napadli in jim prizadjali velike izgube. Ladje so pobegnile.

Bolgari imajo namen, vzeti Turkom na galipolskem polotoku utrdbe ob Dardanelah, ki so sicer močne, pa tudi stare, da bi potem grške ladje mogle skozi Dardanele v morsko ožino in izkreavale bolgarsko-srbsko in grško vojaštvo za Čataldčo pred Carigradom. Če se Bolgarom posreči, premagati Turke na galipolskem polotoku, in ta načrt se jim bo skoro gotovo posrečil, potem pa bodo balkanske zvezne države imele ključ do Carigrada, ker bodo mogle turški čataldčki armadi pasti za hrbet.

Boj za Skader.

Boj za Skader traja dalje. Glavno poveljstvo oblegovalne armade je prevzel kralj Nikolaj sam. Nekateri listi so poročali, da je med Turki v Skadru nastala nezadovoljnost proti poveljniku Riza-begu in da je bil ta zavratno umorjen. Druge vesti pa zopet pravijo, da je Riza-beg hudo obolel in da je prevzel poveljstvo Skadra Essad-paša. Ta je poslal dne 5. t. m. v črnogorsko taborišče svoje odposlance, po katerih je dal sporočiti, da je baje še-le sedaj izvedel o sklenjenem premirju. Dva črnogorska odposlanca sta nato odgovorila Essad-paši, da je premirje že odpovedano in da se zopet začne vojska. Črnogorcem pred Skadrom je prišel na pomoč tudi del srbskih čet iz Leša. Srbi s svojimi velikimi oblegovalnimi topovi uspešno obstreljujejo Taraboš in tudi mesto. Kralj Nikolaj je pohvalil junaštvo srbskih častnikov in armade. — Dne 7. februarja se je začel glavni naskok na Skader in goro Taraboš. Nad 200 težkih topov bruhala ogenj na Turke na celi črti. Kralj Nikolaj je s svojim štabom zasledoval potek boja z nekega griča. Ko je počil prvi strel, je kralj vstal, snel svojo čepico in dejal: „Vsemogočni Bog, pomagaj danes meni in mojemu narodu!“ ter se nato prekrizal. Godba je zaigrala črnogorsko narodno himno, navzoči pa so klicali kralju navdušeni „Živio!“ Boj se je razvil z vso ljutostjo, Turki so na črnogorski ogenj slabo odgovarjali. Turška baterija na gori Muselni je umolknila, na kar je črnogorska infanterija goro z bajonetnim naskokom zavzela. Čez pol ure so Črnogorci zasedli tudi utrdbo Gajtani. Okoli poldneva je padla tudi utrdba Bušat v roke Črnogorcem. Domneva se, da Turkom v Skadru primanjkuje streljiva. Vreme okrog Skadra je zelo slabo. Nastal je hud mraz, ki zelo otežkuje gibanje oblegovalnih čet.

Po večdnevem ljutem boju se je Črnogorcem in Srbom posrečilo osvojiti si važno trdnjavo Mali Bardanjol. V črnogorski armadi vlada veliko veselje radi zavzetja te važne predskadrske utrdbe, od koder lahko Črnogorci obvladajo vse bližnje turške postojanke in lahko tudi obstreljujejo mesto samo. Črno-

gorci so imeli v bojih za Bardanjol 2500 mrtvih in ranjenih. Na turški strani pa je padlo 4000 mož, katere so pustili Turki ležati na bojnem polju. Skupno imajo črnogorsko-srbske čete od začetka drugega dela vojske baje 6000 mrtvih in ranjenih, kar priča, da so boji za Skader res silno vroči. Boj za goro Taraboš in utrdbo Brdica divja že več dni. Črnogorci in Srbi se vedno bolj približujejo Skadru. Pričakuje se, da se mesto ne bo moglo več dolgo ustavljati oblegovalcem.

Grki.

Boji med Grki in Turki so zadnji čas bolj utihnili. Grki oblegajo mesto Janino. Mesto je od vseh strani obkoljeno. Prebivalstvo v mestu trpi pomankanje, ker primanjkuje najpotrebnejšega živeža. — Grške ladje križarijo na tihem v bližini Dardanel in prežijo na turške ladje.

Novo povelje generala Savova.

Vrhovni poveljnik bolgarske armade, general Savov, je izdal na bolgarske čete sledeče dnevno povelje: „Turki so s svojim postopanjem pri mirovnih pogajanjih dokazali, da so sklenili premirje samo zato, da bi s tem pridobili čas. Vendar pa so se zelo zmotili, če so mislili, da bodo na ta način ojačili svojo armado. Toda tudi bolgarska armada je porabila premirje za to, da se je na primernih krajih ojačila in pomnožila ter se preskrbela s potrebnim živežem in strelivom. Naša armada je sedaj močnejša in silnejša kot kdaj prej, dočim so turške čete razdvojene in slabotne. Bolgari, vrzite se na sovražnika in poženite turške divjake čez morje!“

Turkom je zmanjkalo drobiža.

Turki se nahajajo tudi v velikih denarnih škripih. Vojska požre mnogo denarja, katerega pa Turkom silno primanjkuje. Državne kase so prazne, posojila pa turški državniki tudi ne morejo nikjer dobiti. Lotiti se hočejo zadnjega sredstva. Z Angleži so se začeli pogajati radi prodaje starega turškega sultanovega trona, ki je iz čistega zlata. Ta tron so Turki l. 1514 vzeli Perzijcem kot vojni plen. Ceno so nastavili za ta tron 20 milijonov kron.

Skrb bolgarske vlade za družine.

Na Bolgarskem je mnogo družin, katerim so padli na bojiščih očetje, bratje ali drugi moški člani, ki so družini poprej skrbeli za kruh. Bolgarska vlada obrača posebno skrb na te družine. Vlada je naročila, da se daje družinam potrebna podpora, da se morejo doživeti. Poleg dotedanje redne podpore pa se mora tistim družinam, ki so ostale popolnoma same brez kakšnega moškega člana, poskrbeti tudi za pomladno setev. Notranje ministristvo je občinam naročilo, da se morajo tem družinam zorati njive, seme pa se dobi po znižani ceni od države potom gospodarskih organizacij. Za novoosvojenega kraja se bodo dala semena popolnoma brezplačno, kakor se za te kraje sploh vse stori, kar je le mogoče, da prebivalstvo čim bolj občuti blagoslov osvobojenja.

V osvojenih mestih.

Več mest, ki so po zmagoviti bolgarski vojski prešla v bolgarske roke, je na vlado v Sofiji vložilo prošnjo, da smejo svoja, po večini turška imena, izpremeniti v bolgarska. Nekatera mesta se hočejo odslaj imenovati po kakem bolgarskem generalu ali carskih princih. Ministristvo je tem prošnjam ugodilo. V osvobojenih krajih se vkljub krvavim pasledkom vojske vrše med krščanskim ljudstvom mnoge slavnosti na čast bolgarskim zmagam. Ljudstvo povsod z velikim veseljem pozdravlja zmagovite bolgarske čete. — Mestni svet v Sofiji je sklenil, da imenuje nekatere ulice po znamenitih krajih vojske, n pr. Lozengrajska, Lüleburgaška, Čataldška ulica itd.

Dar bratu in hvaležnost bratska.

Slovenci so kot najmanjše slovansko pleme storili v korist „Rdečega križa“ na Balkanu več, kakor bi bilo pri njihovih skromnih sredstvih mogoče pričakovati. Marsikateri kmet ali delavec si je odtegnil takorekoč od svojih ust, da bi nekoliko olajšal velike bolečine ranjenih bratov in veliko bedo zapuščenih vdov in sirot onih junakov, ki so padli v boju proti Turkom za sveti križ in zlato svobodo. Oni so dobili svoje težke rane, ker so šli pomagat bratom, da bi jih rešili izpod turškega jarma. Oni so šli v boj za brate po veri in narodnosti. Bila je torej sveta dolžnost vsakega kristjana in vsakega Slovana, da jim podeli svojo pomoč posredno ali neposredno. Iz slov. krajev so prišli zdravniki, prihajali so darovi v denarju, obleki, posteljini itd. Bolgari, Srbi in Črnogorci so bili obdarovani in srčno hvaležni za to preblagim dariteljem. Se potomeci sedanjih hrabrih junakov in njihovih rodbin se bodo s hvaležnostjo spominjali onih oddaljenih bratov, živečih v raznih pokrajinah, ki niso pozabili vojskujočih se kristjanov proti krutemu sovražniku na Balkanu. Saj je isti sovražnik pred večimi stoletji pustil tudi po slovenskih deželah, o čemur nam pripoveduje ne samo zgodovina, ampak pak tudi pravijo slovenske narodne pripovedke in narodne pesmi. Naravno je torej, da je vskipela naša kri, ko se je objavila vojna proti Turkom in da je vsakdo želel zmage krščanskemu orožju, da divji Turčin ne bo nikdar več teptal slovanske zemlje! In Slovenci, če drugače niso mogli več pomagati kristjanom, molili so za njihovo zmago in darovali po svojih močeh, spominjajoč se pogosto: „Zrna do zrna pogača, kamen do kamna palača.“

Prof. A. B e z e n s e k, Sofija.

Politični ogled.

— Dne 6. februarja: Proračunski odsek državnega zbora razpravlja o italijanskem vseučilišču. Italijani bi radi, da bi se ustanovilo vseučilišče v Trstu, kar pa Slovenci ne moremo dovoliti, ker bi se Trst s tem še bolj polahnil. Tudi vlada se je izrekla proti temu, da bi bilo vseučilišče v Trstu. — Iz Petrograda se poroča, da so neki ruski nezadovoljneji pripravljali na odposlanca našega cesarja, princa Hohenlohe napad, a da ga je policija preprečila. Ruski car je princa zelo prijazno sprejel.

— Dne 7. februarja: Ker je poveljnik avstrijske vojne mornarice, Montekukoli, zunaj naše države naročil za 23 milijonov kron mornariških potrebnin, so ga začeli celo dunajski vladni listi napadati, ker je z naročili v inozemstvu se škodovalo avstrijski industriji in delavstvu. Pravijo, da bo admiral Montekukoli odstopil. — Nevarno je obolel nadvojvoda Jožef. — Srbski ministrski svet je sklenil odposlati v Rim k papežu posebno odposlanstvo, ki bi imelo namen, se pogovoriti s sveto stolico o razmerah katoličanov v Srbiji in novopridobljenih deželah. Srbija želi skleniti s sv. Očetom poseben dogovor.

— Dne 8. februarja: Ruski car Nikolaj je princa Hohenlohe zopet zelo prijazno sprejel, na kar je princ odpotoval v Avstrijo. Razmerje med Avstrijo in Rusijo postaja vedno bolj prijateljsko. — V Meranu na Tirolskem je umrl bivši češki namestnik grof Coudenhove. — Anglija in Nemčija sta se dozdaj vedno gledali po strani. Sedaj pa poročajo listi, da delata obe državi na to, da bi se sprijaznili. Celo glede medsebojnega oboroževanja in gradbe novih bojnih ladij se hočeta odslej prijateljsko domeniti.

— Dne 9. februarja: Cesar je sprejel ogrskega ministrskega predsednika Lukača, kateri mu je poročal o političnem položaju na Ogrskem. — Na Nemškem slavijo letos 100letnico zmage nad Napoleonom. Vršijo se velike slavnosti, katerih se udeležuje tudi nemški cesar. — V Mehiki v Ameriki je izbruhnila vojaška vstaja. Uporniki so se polastili glavnega mesta ter so predsednika ljudovlade, Madero, vjeli.

— Dne 10. februarja: Cesarjev odposlanec princ Hohenlohe se je danes vrnil iz Petrograda in izročil cesarju Francu Jožefu lastnorčno pismo ruskega carja. — Nadvojvodi Jožefu se obrača zdravstveno stanje na bolje. — V Londonu so uprizorile ženske, ki zahtevajo žensko volilno pravico, nemire. Prerezale so celo brzojavne žice. — Vstaja v Mehiki traja naprej. Pri večerajšnjih bojih med vstasi in vladnimi četami je bilo 250 oseb mrtvih in več sto ranjenih.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

16. nedelja: 2 postna; Juljana, devica in mučnica.
17. ponedeljek: Konstanija; Donat in t. variji, mučenci.
18. torek: Simeon, škof, Flavijan, škof.
19. sredo: Julijan, spoz.; Konrad.
20. četrtek: Eleterij, škof in mučenec.
21. petek: Eleonora, kraljica; Maksimilijan, škof.
22. sobota: Stol sv. Petra v Antiotiji.

* **Duhovniške spremembe.** Č. gospod Alojzij Musi, ki je bil zavoljo bolezni v začasnem pokoju, je nastavljen kot kaplan na Polzeli. Pri č. gg. lazarištilih so se izvršile te-le izpremembe: g. Mihael Klančnik je prestavljen iz Ljubljane v Celje; g. Franc Birk iz Celja v Ljubljano; g. Franc Javšovec, superior v Graecu, je hudo obolel ter se zdravi v Voloski.

* **Državni zbor** je imel sejo v ponedeljek, dne 10. t. m. in v torek, drugi dnevi so prepuščeni delovanju finančnega odseka, v katerem se še vedno posvetujejo o osebno-dohodninskem davku. Prej se je mislilo, da bo finančni odsek hitreje rešil svojo nalogo in da bo že ta teden med 9.—16. februarjem mogla zbornica sama sklepati o davčnih predlogih, sedaj pa je dvomljivo, ali bo odsek že prihodnji teden predložil svoje načrte zbornici. Ako bo treba, bo državni zbor zboroval celi mesec februar. Deželni zbori bi potemtakem imeli samo 3 tedne na razpolago, in sicer 2 tedna pred Veliko nočjo in 1 teden po Veliki noči. Za mesec majnik se nameravajo sklicati že delegacije. V državni zbornici se razpravlja ta teden tretje čitanje zakona o nalezljivih boleznih in prvo čitanje zakonskega načrta o varstvu pekovskih delavcev. V ponedeljkovi seji se je zakon o nalezljivih boleznih sprejel. Pri razpravi o postavi glede varstva pekovskih delavcev pa je poljski socialist Reizes pričel z obštrukcijskim govorom, ki ga je končal ob 12. uro ponoči. Koncem seje je bila zbornica nesklepčna.

* **Za kaj se gre?** Krščansko-socialno slovensko glasilo „Naša Moč“ Krasno opisuje pomen Jugoslovanske strokovne zveze (J. S. Z.). Izvaja tako-le: Popolnoma napačna je misel tistih, ki sodijo, da gre pri Jugoslovanski strokovni zvezi samo za delavsko reč. Vidimo jih mnogobrojno takih, ki grejo mimo Jugoslovanske strokovne zveze lepo mirno k svojemu delu in se ne brigajo za-njo, češ, kaj se je treba meni vtičati v delavske zadeve. Ta pravi: pri nas ni nobene tovarne; drugi: z delavci opraviti imeti, je samo sitnost; tretji: ne vem, kako bi se lotil itd. Vsi ti so na napačnem potu. Skrb za delavce ni samo skrb za en stan, ampak skrb za nas vse, skrb za narod, skrb za domovino. Soc. demokracija odtuji svoje člane, svoje pristaše, veri in domu. Napoji jih s sovraštvom do krščanstva in duhovstva; iztrga jim pa tudi lju-

bezen do domovine. V tem oziru je brez vsakega dvoma splošno nevarna. Splošno nevarno je pa tudi tako delavstvo, ki ne pripada nobeni organizaciji. Ta ki ljudje, kaplja na veji, žive tja v en dan in le pradi duševno, pa tudi telesno propadajo. Delavstvo je važen del našega naroda, pa tudi važen del naše cerkve. Kdor skrbi za to, da si delavci in delavke ohranijo svoje duševno zdravje, kdor dela za njihov napredek, kdor se bori za to, da se ohrani v njih živa verska misel, tak ne dela samo za en stah, ampak za splošnost, ne samo za korist delavstva, ampak za korist cerkve, domovine in naroda. Iz tega stališča se mora presojeti tudi delovanje v Jugoslovanski strokovni zvezi. Samo tisti, ki ga razumejo, so sposobni za važno organizacijsko delo, samo tisti pa tudi lahko rečejo o sebi, da so ob času, ko je bil delavski stan v nevarnosti, storili svojo dolžnost in delavce ter delavke dvignili do enakopravnih, neizmerno koristnih članov človeške družbe.

* „Junaštvo“ liberalnih Sokolov. Bolgarski junaki in srbski Sokoli padajo sedaj pred Odrinom in na galipolskem polotoku. Bojne poljane so polne krvi, trupel mrtvih in ranjenih junakov in Sokolov. Naši Sokoli in Sokolice pa slavijo junaštva balkanskih bratov s plesom in z maskarado celo v postnem času. Tam smrt, tu ples in maskarada, tam boj za domovino, tu podiranje domovine, izrabljanje moči. Seveda tudi to po načelu: Kakor kdo more.

* Star kozel kot vrtnar. V „Slogi“ si je Segula ustanovil svojo lastno knezoškofijsko pisarno, iz katere pa ne dobiva poročil morda o svoji preteklosti ali o oni svojih krušnih očetov, n. pr. dr. Ploja i. dr., temveč seveda o dr. Koroščevem življenju, ki ima baje svoje posledice pred sodiščem. Tudi kaj čudna „sodišča“, ki prej obveščajo Segulovo „knezoškofijsko pisarno“ o svojih korakih, kakor pravo knezoškofijsko pisarno v Mariboru ali pa dr. Korošca. — Tudi župnik svetinjski, g. Bratušek, je zaigral Segulovo milost, ker noče vleči z liberalnim slogom Petovarjem in zato ga naduto nazivlja kot „gospodeka, ki ne misli tako naglo“. — Pregovor pa pravi: Vsak bi tepel, ko bi kdo držal.

* Tudi nasvet. O zvišanju učiteljskih plač nam piše naš pristaš: Dosti denarja se da za zvišanje učiteljskih plač dobiti brez škode za kmeta, rokodelca in delavca, ako se zedinijo sedanji prijatelji učiteljev, liberalni advokati, trgovci in krčmarji. Advokati računijo po 5 kron za ¼ ure posvetovanja s strankami. Približno 5 K imajo učitelji od dneva, kmet in rokodelca pa dostikrat še po 1 K ne. Advokatje naj sežejo v najbližji in najbogatejši svoj žep in pustijo postavno iz njega za učitelje jemati. Kar bi jim premalo hodilo, naj dodajo liberalni trgovci iz tega, kar premalo plačujejo za kmečke pridelke, krčmarji pa iz tega, kar ljudje pri njih preveč zapijejo. Če še kaj manjka, to naj trpijo učitelji sami na ta način, da nič ne izdajajo za brezverne liberalne časnike in politično agitacijo. Ti viri so bogati, segajte pridno v nje in zdihojanja bo konec.

* Radi izplačil podpore vpoklicanim rezervistom je poslanec dr. Benkovič posređoval pri ministru za deželno brambo in se pritožil zoper počasno ter ozkosrčno postopanje nekaterih okrajnih glavarstev. Minister je obljubil, da bo takoj ukazal političnim oblastim, da se izplačajo podpore in se v izdatni meri odškoduje prizadete družine.

* Romanje v Rim. Letos slavi katoličanstvo 1600-letnico, odkar je rimski cesar Konstantin Veliki dal krščanstvu pravico javnosti in popolno svobodo. V proslavo te obletnice se bodo vršile v Rimu od 30. marca do 8. decembra t. l. velike slovesnosti. Ob tej priliki bomo tudi Slovenci prihiteli v večno mesto, da se poklonimo sv. Očetu. Romali bomo skupno Slovenci z vseh dežel. Romarski vlak bo odšel iz Ljubljane v ponedeljek, dne 7. aprila, popoldne. Iz Rima pa pripelje vlak nazaj v Ljubljano dne 18. aprila. Na potu v Rim bodo romarji prenočevali v Florenci, nazaj grede pa v Benetkah. V Rim bo odpeljal vlak iz Ljubljane po gorenski železnici čez Trbiž—Ponteba; potem pa bo vozil mimo mest Padova, Bolonija, Florencia v Rim; nazaj pa mimo mest Assisi, Loreto, Bolonija, Benetke, Ponteba—Ljubljana. V teh mestih bodo imeli romarji tudi priliko, si ista ogledati. V Padovi ostane vlak 4, v Boloniji 3, v Florenci 14, v Assisi 6, v Loretu 4 in v Benetkah 15 ur. V Rimu samem pa ostanemo 6 dni in pol ter 7 noči. Cena za vožnjo in oskrbo je: I. razred 250 K, II. razred 200 K, III. razred 130 K. V teh cenah je zapoškodena voznina po železnici tja in nazaj, trikratna hrana na dan, računajoč od Bolonije do vseh Benetk ter prenočišča v Rimu, Florenci in Benetkah, ter prevoz priljage v Rimu in Florenci od kolodvora do gostiln in nazaj. — Zglaševanja se pošiljajo na naslov: Odbor za rimsko romanje, Ljubljana. Zaidnji rok za zglaševanje je Velika noč, 23. marec. — Upanje je, da bomo slovenski romarji pri sv. očetu posebej sprejeti. Na vprašanje v Rimu, ali bi sprejeli nas in naše Orle posebej, je prišel odgovor, da naj le pridemo, bomo že sprejeti; naj se dela na to, da se bo v častnem številu udeležilo romanja naše moštvo! Agitacija za udeležbo naj se razvije takoj z vso vpmo! Samo 2 meseca je še časa. Z velikonočno nedeljo se priglašanje sklene.

* Cesarjev osebni zdravnik dr. Kerzl je že toliko ozdravel, da je lahko zapustil bolniško posteljo.

* Papeževa sestra umrla. V Rimu je v torek, dne 11. t. m. umrla sestra sedanjega papeža, Roza Sarto.

* Princezinja Viktorija Alojzija, edina hči nemškega cesarja Viljema, se je zaročila s princem Ernestom Avgustom Kumberlandskim. Princezinja je

stara 21, princ pa 26 let. Cesarjeva rodbina Hohencolerncev in vojvodska hiša kumberlandska sta bili od leta 1866, ko so stali kumberlandski vojvode na strani Avstrije in izgubili Hanover, sprti. S to zaročko sta se obe rodbini zopet spoprijaznili.

* Socialno-demokratski poslanec Schuhmeier ustreljen. V torek, dne 11. februarja ob 11. uri ponoči je na Dunaju na severnem kolodvoru ustrelil nek delavec z imenom Pavel Kunschak, socialno-demokratskega poslanca Schumera. Krogla iz revolverja je šla Schuhmeierju skozi levo uho v glavo. Poslanec je bil na mestu mrtev. Kunschak je ustrelil Schuhmeierja iz osebnega sovraštva. Schuhmeier je bil eden izmed voditeljev avstrijske socialne demokracije in znan govornik.

* Veliki nemiri na Japonskem. V Tokio, glavnem mestu Japonske, so izbruhili veliki nemiri. Po ulicah je prišlo do pobojev. Ministrstvo Katsura je odstopilo.

* Na deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vršita od 3. do 15. marca t. l. 2 tečaja. En tečaj za posestnike vinogradov in druge prijatelje kmetijstva. Drug tečaj pa ima namen, izobraziti naše viničarje v sadjarstvu in vinarstvu. Natančnejše v današnjem oglasu.

* Davek na vžigalico. Dne 10. t. m. se je predložil v državnem zboru načrt davka na vžigalico. Davek bi znašal za požveplane vžigalice na škatljico, ki vsebuje do 80 vžigalic, 2 vin., za druge vžigalce za škatljico, ki vsebuje do 60 vžigalic, tudi 2 vinarja za škajljico; za vžigalne svečice za zaščitek s 60 svečicami 10 vin., za razne druge vžigalne priprave bi znašal davek po 2 K. Ta novi davek, ki bi ga najraje vpeljali že s 1. julijem 1913, bi vrgel državi 10 do 12 milijonov kron dohodkov.

* Tržno poročilo. Cena živini še vedno polagoma pada. Padec cene znaša 1—2 K proti cenam prejšnjega tedna. — Na sobotnem graškem tržišču za seno in slamo so bile sledeče cene: sladko seno 7'60 do 9'—, kislo 7'40—8'50, slama 5'90—6'60 100 kg. — Cena pšenici, rži in ovsu je na dunajskem tržišču zopet padla, in sicer za 5—8 vin. pri 100 kg.

* Za dijaska kuhinje v Martvo u so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Sijanec Anto, župnik 5 K; okrajna pisarnica 50 K; okrajna pisarnica Slovenjgred 70 K; Zupanec Jak, župnik, 10 K; Segula Franc, kaplan 8 K; Kuncelj Janez, župnik 5 K; Heber Franc, župnik 10 K; Rašp Terezija za kruh sv. Antona 4 K; Zacherl Fr., učitelj 4 K; slavenko omize pri Sv. Trojici v Slov. gor. 22 K 50 vin.; Šmid Mih., župnik 3 K; Medved M., župnik 10 K; Šebat Anton, župnik 3 K; Meško Martin, župnik 10 K; Horvat Franc v Mostju 7 K 50 vin. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam obilno Bog plači!

* Vojaka na Balkanu. 8. sešitek je ravnokar izšel. Odliknje se, kakr prejšnji sešitki, po svoji znanstveni vrednosti in zanesljivih podatkih pri vs m tem je pa pisan v l htem pojujbnem slogu, za vsa kega lahko umljiv in za vsakega bodisi iz brazenega ali priprostega človeka, enako zanimiv. Zelo lepe, razsvetle, deloma izvorne slike dajou delu še prav posebno veljavo in mu zagotavljajo trajno privlačno m č. Cena vsakemu sešitku 40 vin. Naroča se delo v Katoliški bukvan v Ljubljani.

* Za Slov. Stražo ste darovali Kat. Zumer in Neža Kancler dve kroni.

* Cenjenim naročnikom. Vse tiste cenj. naročnike, ki še lista niso plačali do konca preteklega leta 1912, uljudno prosimo, da pošljejo zaostalo naročnino. Prihodnji mesec bomo napravili vsem naročnikom, ki še dolgujejo naročnino za leto 1912 na ovitek rudeče križe. — Ako bi pri dopošiljanju lista še bil kak nered ali če bi morebiti bili tuintam naslovi napačni, naj se nam blagovoli to takoj naznaniti, da se vsak nered odpravi.

Upravništvo »Slov. Gospodarja«.

Mariborski okraj.

m Maribor. V nedeljo, dne 9. februarja popoldne so se vneli hlevi v mestni klavnici. Ogenj so pravčasno pogasili, uničena je le zaloga sena in slame. — Mariborska kadetna šola, o kateri so pisali listi, da se odpravi, ostane. — Otvoritev novega mostu bo baje meseca maja. — Mariborski Slovenci, pridite v soboto, dne 15. februarja zvečer ob 8. uri k predstavi igre „Naša kri“, ki jo igrajo naši Orli v prostorih delavskega društva, Flöbergasse 4.

m Kamnica pri Mariboru. V nedeljo, dne 9. februarja, so se zbrali naši viničarji, pa tudi posestniki in poslji, pri g. Kristoviču, kjer smo se pogovarjali o organizaciji za viničarje in sploh za delavske sloje na deželi. Državni in deželni poslanec dr. Korošec nam je v svojem govoru razložil, kako bi se ta organizacija upeljala in kakega pomena bi bila. Sklenili smo, da se pridružimo kot skupina k Jugoslovanski strokovni zvezi, ki organizira slovensko delavstvo na krščanski podlagi. Osnovanje organizacije je nato tudi še pripravoval Fr. Žebot iz Maribora. Določili smo nato nekatere može, ki se bodo posvetovali, kako se bo v Kamnici nova organizacija izpeljala. Dr. Korošec nam je končno opisal boje naših balkanskih bratov s Turki ter nam je tudi pojasnil obstrukcije naših poslancev v deželnem zboru, katerim smo izrekli naše popolno zaupanje.

m Jarenina. Nedavno je pri Sv. Marjeti n. P. umrl nagle smrti tukajšnji posestnik, član krajnega šolskega sveta in odbornik posojilnice, Franc Stanec. Rajni je donesel svojemu bratu zdravila, pa čudno, čez 2 dni je moral bolelni brat slediti pogrebu svojemu poprej zdravemu bratu. Dragi pokojni, ki si tako rad obiskal svoj očetov dom, počivaj sladko!

m Sv. Marjeta ob Pesnici. V Gračcu je umrla blaga žena gospa Alojzija Šiker, veleposestnica in

gostilničarka v Močni. V Gračcu, kamor so jo pred 5 tedni odpeljali, ni našla zdravja. Rajna je bila pri ljudstvu vsled svoje priprostosti in ljubeznjivosti jako priljubljena, zato se je tudi pogreba, ki ga je vodil domači g. župnik v spremstvu č. g. I. Čižeka, dekana jareninskega, zbralo ljudstvo ne le iz domače župnije, temveč tudi iz vseh sosednjih župnij. N. v m. p.!

m Slivnica pri Mariboru. Poročil se je vrl mladenič Jakob Kolman z mladenko Marijo Černešek. O. bilo sreče! Na gostiji so veselje darovali 15 K za misijon v Afriki.

m Slivnica pri Mariboru. Utrudila ga je težka hoja in šel je iskat pokoja v najtolsjih letih moške dobe, premagan od morilne jetike, vdovec Janez Kolman, cerkveni in župnijski viničar v Creti. Menda ¼ stoletja je znašal na svojih ramah zaslužek slivniških gg. kaplanov zvesto, požrtvovalno. Zaslužil je, da se ga vsi tisti gospodje spomnijo pred oltarjem. Neupogljivo značajnemu možu naj sveti večna luč! N. v m. p.!

m Lembah. Poročila sta se gg. železnica uradnika Čeh Hanzliček Franc z Ano Hartinger (sedaj v Mariboru), in Slovenec Rožman Franc s Tildo Ramšak. Obema pristrčne čestitke. Ostala sta zvesta sveti cerkvi, zato pa tudi svoji narodnosti.

m Lehen. Poročil se je slovenski trgovec, naš rojak z gšč. Skrbecov iz Poljeka nad Podsedro ter pripeljal z njo v naš ogrožen kraj vrlo narodno gospodinj. Bodi vama sreča mila!

m Maribor. Prihodnji nedeljo 4. februarja ob 4 uri popoldne se vrši v uradni prostorih Zadrue Z. eze, Koroška cesta št. 5 (Ciril va tiskarna) zborovanje Jugoslovanske str kovne zveze. Vsi delavci, hišniki pomočniki in sluge ste vabljeni na to zborovanje.

m Maribor. V soboto 15. februarja zvečer ob 8 uri pri edijo naši „Orli“ v dvorani delavskega društva Flöbergasse 4 predstavo igre „Naša kri“. Med odmor udarjajo studenški tamburaši Slovenci iz Maribora in okolice pridite v obilno ste ilu.

m Sv. Magdalens. V nedeljo, 16 t. m. po večernih se vrši pri Magdaleni v društveni sobi mesečno zborovanje „Slov. Straže“ Govoril bo g. dr. Leskover, odve nik v Mariboru, slaveni, pridite polnošte ilu. m Slovensko gl dal šča v Mariboru (nar dni dom) V nedeljo 23. svečana 1913 se predstavlja igra „Rok-njachi“

m Slov. Bistrica V nedeljo, dne 16. februarja se vrši takoi po večernih v h telu Avstrija občni zbor iz braž vslnega druš a in Slov. Straže, Iz Maribora pride neutruidni organizat r mladim vč g. dr. Hohn ec. Mladina, prihiti v obilnen številu na občni zbor. Vabimo tudi s se e z Spod. Poljskave. Med posameznim točan i bodo udarjeli domači tamburaši, na koncu pa sledi pedučna igra „Ne v Ameriko“. Vstop pr st

m Sv. Bistrica. Na gostiji Pristovnik H stej je nab ala vrla mladenka Mirika Jerovšek 14 kron za podružn ec Slov. Straže. m Lomasja. Na gostiji Antona Rep in Gen fefe Kurnik v Lormanju, katera j por čal ženinov brat č. g. Fr. Rep od Sv. Ane, se j nabralo za Slov. Stražo 6 K.

m Bš Na pus je bilo v Nentlovi g stilni prav veselo. Pri petju domačih in ruper k k pevcev se je nabral za Slov. Stražo 6 K.

m Hoče. Na gostiji Jurie Lebe z vrlim mladimcem Loba k J. iz Slivnice z Spod. Hoče se je nabralo za „Slov. Stražo“ K 81. Mladima poročencema želimo mnogo sreče in blagoslova. — Na gostiji Malajner—Prsternik se je nabalo za Slov. Stražo 10 K B g lati mladeni. Franež Jernej, posesnik va Bohovi, je daroval za novo mladeniško zastavo 0 K, Bog nam daj še več tako blagih dobrotikov naši slovenski mladini. — Dekliška zveza ima v nedeljo, 16. februarja po večernih pri g. Rojku svoje mesečno zborovanje. Pridite v obilnem številu. — Telovadni odsek Orel“ bo imel 2. marca svoj prvi letni občni zbor. Za danes vabimo vse mladeniče in zavedne Hočane na občni zbor. Govoril bo g. dr. Verstovš k.

m Ruše. Podravska podružnica Slov. plan. društva vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši v nedeljo, 2. sušca ob 8. ozir. 4. uri popoldne v gostilni g. Jožefa Muleja v Rušah po običajnem dnevnem redu.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Na Kranjskem izhajajoča „Sloga“ poziva vse pristaše, naj se pripravijo za bodoče deželnozbornske volitve. Ali bo ta poziv kaj pomagal, je druga stvar. Od kar je začela „Sloga“ tako nesramno pisati o naših poslancih, jim metati polena pod noge radi potrebne in opravičene obstrukcije v deželnem zboru, je izgubil list in njegova stranka pri našem ljudstvu vsako trohico zaupanja. Saj je „Sloga“ tudi popolnoma zgrešila svoj cilj. Nemškutarke štajerčijance pusti pri miru, lovorov venec pa si hoče splesti s surovimi napadi na našo stranko, ki vzbuja ljudstvo iz narodnega spanja, ga organizira in vsestransko izobrazuje. „Sloga“ pa tudi neprestano seje neslogo. „Sloga“ je in ostane glasilo onih advokatov, ki so užaljeni, da jih slovensko ljudstvo ni hotelo več posaditi na poslaniške sedeže.

p Ptuj. Kakor je razvidno iz inserata današnje številke, se vrši v sredo, dne 19. t. m. ob 9. uri popoldne redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Ptuj, v posojilniških prostorih minoritskega samostana. Uljudno se vabijo vsi udje in tudi drugi, ki se zanimajo za združna vprašanja, da se prav v obilnem številu udeležijo tega občnega zbora.

p Sv. Vid pri Ptuj. Leta 1912 je bilo poročnih 26 parov. Rojenih je bilo 142. Umrlo jih je 114. Dne 28. januarja je umrl po dolgi in mučni boleznifant Alojz Macun, kmečki sin iz Lancove vasi, star komaj 26 let. Pogreb je bil dne 30. januarja. Rajni je bil tih in miren fant, zato so ga vaščani spoštovali.

p Središče. Nevarno je zbolel vič. g. profesor in župnik v pokoju, bisernik Matija Šinko. Priporoča se vsem svojim učencem, duhovnim tovarišem, prijateljem in znancem, da se ga spominjajo v molitvi.

p Sv. Križ tik Slatine. Prihodnjo nedeljo, dne 16. februarja, ima popoldne ob 3. uri v čitalnici Kat. politično društvo za rogaški okraj redni občni zbor. Med drugim bo govoril tudi 1 g. poslanec. Ker je to zborovanje v teh resnih časih silno važno, zato so vsi krščanski volilci celega okraja povabljeni.

p Dornova. Čebelar ka p družn ka v Dornovi bo imela 23. febr. popoldne ob 8. uri v gost lni g. Antona Zagoršek svoj redni občni zbor.

p Svetinje. Vojško veteransko podporno društvo ima v nedeljo dne 16. svečana pop. ob 3. uri pri g. Matjažu Pihlar v Zerovincih svoj redni občni zbor.

p Ivanjkovci. Tukaj nje kmet podružnice redni občini se vsi v nedeljo, 23. t. m. pop. ob pol 3 uri v gostini gospe Kralj.

p Središče. Zadruga zveza o Slov. kršč. socialna zveza v Mariboru piredita v soboto, dne 15. februarja in v nedeljo, dne 16. febr. t. l. poučen tečaj na Grab h v hiši preč g. D. g. Vsp red: Krščanski socializem in njega nasprotniki, kmečko vprašanje, združnost o. o. povzigi živinorej in o hleih in svinjah. Predavanja se začnejo v soboto ob 9 uri predpoldan in se vrše predpoldan in popoldan; oml dan je odmor. V nedeljo je po rani maši preda ja za gospodarje, po rani maši predavanje za mladino, po večernicah pa splošno predavanje. Mzje in mladniči žene in dekleta, udeležite se v obilnem številu tega poučnega tečja.

p Sedišče. Na g. stiji Slavko S. Larja, trgovca v Središču z Alojzjo K. Larič, se je nabalo za Orla K. 90. Na zda!

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Slov. kat. zobraževalno društvo ima v nedeljo, 24. februarja v stari šoli redni letni občini zbor. Na dnevnem redu: govor veleč g. dr. Hoh. Jeca, društvena poročila in deklaracije.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru si je na letošnjem občnem zboru sestavilo sledeči odbor: Jož. Velnar, predsednik; Fric. Dijk, podpredsednik; Fr. Zacherl, pevovodja in arhivar; Jan. Horvat, tajnik; Fil. Cimerman, blagajničarka. Odbornika Al. Dunaj in Al. Zadavec; namestnika Lizika Bratuša in Fr. Dolamič. Društvo šteje nad 30 pevskih moči. Pripravljamo se za veselico, ki jo priredi društvo na velikonočni ponedeljek v prostorih g. Fr. Seršena v Ljutomeru.

I Sv. Križ na Murskem polju. Tukaj pri nas je vlč. g. kaplan in predsednik Bralnega društva ustanovil tamburaški zbor. Tamburaši, sami mladeniči, se že pridno vadijo. Tamburice so si večinoma sami nabavili. Da se nakupi tudi brdo, bo priredilo Bralno društvo na Velikonočni ponedeljek veselico z veliko gledališko predstavo, na katero že sedaj opozarjamo domačine in sosede.

I Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 2. februarja je umrl v Radgoni v bolnišnici po 13letni mučni bolezni obče znani in spoštovani kmet Alojz Rapaša v 73. letu svoje starosti. Rajni je bil kremenit značaj, stara korenina, odločen pristaš S. K. Z., dolgoleten naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in nad 50 let ud. Mohorjeve družbe. Daleč na okoli je bil tudi znan zaradi svoje umne čebeloreje. Pogreb se je vršil dne 4. t. m. v Radgoni in ga je vodil rajnega sin č. g. p. Ljudvik Rapaša, minorit v Ptuju. Rajnega priporočamo vsem prijateljem in znancem v blag spomin. Naj mirno počiva v tuji zemlji!

I Križevci. Dne 3. februarja sta bila poročena pri Sv. Križu na Murskem polju Jožef Kosi, veleposiz. Žarovinec, z Jožeto Topolnik iz Lukave. Mladima poročencema želimo obilo sreče!

I Veržej. C. kr. namestništvo v Gradcu je z odlokom dne 19. januarja 1913 potrdilo tukajšnji salezijanski zavod.

I Mala Nedelja. Naša kmetijska podružnica je imela dne 19. prosinca občini zbor, na katerem je govoril tudi tajnik kmetijske družbe, g. Holz. Iz poročila odboja o delovanju podružnice posnamemo, da je imela 45 rednih članov. Priredila je 8 gospodarskih zborovanj; odbor je imel 3 seje. Naročilo se je galeice, raznega semenja itd. za 840 K. Podružnica ima danes 9 trsnih in 5 drevesnih škropilnic, 2 travniški brani, 1 žveplalnik, 4 trokarje in 4 goltne cevi na raz. polago. Za tekoče leto so izsiopili 4 člani, na novo pa jih je pristopilo 14, sedaj ima 55 članov.

I Gor. Radgona. Pretekli ponedeljek se je poročil tukaj Franc Mulec, zelo delaven ud in večletni odbornik gornjeradgonske Mladeniške zveze, z vrlo mladenko Neziško Zemljič. Iskreno čestitamo! V sredo, dne 22. p. m., pa sta obhajala Franc in Marija Welcl srebrno poroko. Ganljivo je bilo videti, ko ju je spremljalo v cerkev 7 zdravih in veselih otrok. Pri slovesni sv. maši sta podelila z otroci in bližnjimi sorodniki sv. obhajilo. V obilnem številu zbrane župljane je slovesnost tako ganila, da je bilo marsikateremu žal, da si tudi sam ni privoščil takega veselja. — Se biserno poroko!

I Gornja Radgona. Na pepelnico so tukaj huzarji peljali v vojašnico v Radgono 1 voz steljne slame. En huzar, ki je sedel zgoraj na slami, je po nepredvidnosti padel z voza in si je strl tilnik ter je bil na mestu mrtve.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Jamnički kokot, picek, jarika, čuk in sova se v zadnjem „Stajercu“ zaletavajo v našega č. g. kaplana Rateja ter ga hočejo oključati. Vemo, zakaj se čudni družbi teh „tičev“ gre. Njih življenje je navskriž z vero in zato črtijo njene resnice in fistega, ki jih oznanjuje. Č. g. kaplan Ratej pa zaradi teh nesramnih obrekvalcev ne bo izgubil ugleda med poštenimi in značajnimi farani, tudi ne bo nehajl opominjati takih kozlov in lisic k pokori in poboljšanju. Prihodnjic pa bomo ta pernata imena prekrstili in spravili na dan.

I Iz Orehovec. Kakor se je že čitalo, se je znani največji posilnivec gornjeradgonskega okraja, 70letni stavec Fr. Bračko, dal sodnijsko ločiti od svoje žene, ter pogнал staro revo od hiše z bornimi 1000 krolicami. V njegovi sosednji občini ga hoče sedaj eden od njegovih backov v tem posnemati. Ko bi začel Bračko po starih hoditi, potem bi gotovo tudi njegovi backi tako delali. Zalostno!

I Branoslavci. V 5. številki „Slovenskega Gospodarja“ pravi neki dopisnik, da je novoizvoljeni občinski odbor liberalen. Resnici na ljubo povemo, da dopis ne odgovarja resnici. Če dopisnik misli, da smo naročniki „Slovenskega Gospodarja“ liberalci, potem se bridko moti.

I Negova. Prijatelj našega lista nam poroča, da se Žižek ni posebno brigal za volitev in tudi ni

za Bračka agitiral. Tudi baje ni v Komisiji izpreminjal barve.

I Negova. Dne 6. t. m. se je vršila volitev obč. predstojnika. Izvoljen je g. Alojz Kozar, mož krščansko-narodne stranke. Bračko adijo!

I S. Jurij ob Ščavnici. Gasilno društvo ima dne 16. t. m. ob 8. uri zjutraj svoj občini zbor v hiši načelnika.

I Okoslavlci. Gasilno društvo ima dne 23. februarja ob 2. uri popoldne svoj občini zbor.

I Kapela. Občini zbor bralnega društva se bo vršil v nedeljo, dne 16. februarja po večernicah v V. razredu. Na dnevnem redu je poročilo tajnika blagajnika in knjižničarja. Za tem sledi vpisovanje udov za leto 1913 in volitev odbora.

I Gornj. Radgona. G. Franc Welcl je po odomu svoje srebrne poroke daroval za „Slov. strazo“ 10 K.

Slovenjgraški okraj.

s Soštanj. V nedeljo, dne 2. svečana, je zborovala Jugoslovanska strokovna zveza na dveh krajih. Zjutraj ob 9. uri se je vršil prvi shod v Soštanju. — Drugi shod se je vršil ob 12. uri dopoldne v Škalah v društveni hiši. Na obeh shodih je govoril državni poslanec Jos. Gostinčar iz Ljubljane in dobro znani organizator Vek. Zajc. Na obeh shodih je pristopilo mnogo novih članov.

s Smartno ob Paki. Stavbeni vodja Karl Korosec je naredil od 19. januarja do 4. februarja pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani zidarsko-mojsterski izpit ter je bil imenovan oblastveno preizkušenim mojstrom. Čestitamo!

s Smartno pri Velenju. (Zahvala). Dolžnost h služnosti nam veleva, da se javno zahvalimo dvema dobrotnikom našega Društvenega doma. Prvi je naš nad vse spoštovani g. spod. poslanec dr. Ve. Stovšek, ki je daroval v pretečenem letu vsakrat po 20 kron. Drugi bliski g. Ivan Krajnc, h šni posestnik v Celju, ki nam je spregledal enoletne obresti od dneva posojila 500 kron, ter tudi izbrs d. tičega d. luga prevzel na svoje stroške. Bog nakloni našemu D. mu več takih dobrotnikov!

s Smartno pri Velenju. Kat. slov. zobraževalno društvo ima v nedeljo dne 16. februarja ob 8. uri popoldne svoj redni občini zbor v društvenih prostorih z navadn. m. sporedn. Govorit pride, ako mu bo dovolil poslanski posel dovolil naš poslanec dr. Verstošek. Udeležite se mnogoštevilno!

Konjiški okraj.

k Konjice. Namen Bralnega društva je ta: širiti med ljudstvom smisel za branje dobrih knjig in časnikov ter smisel za umevanje narodnih dolžnosti, obenem pa tudi pripraviti svojim prijateljem tuptam poštene zabave. In tako je priredilo društvo dne 26. januarja svojo predpustno prireditev s prav. dovoljenim uspehom. Mislimo, da so bili vsi navzoči zadovoljni. Igra: „Vestalka, žrtev Neronova“, se je izborna obnesla. Konjiška dekleta pač znajo, so rekli Zrečani in mi drugi. Tudi mešan zbor, ki poje v cerkvi in nad katerim ima veselje cela župnija zaradi ubranega petja, je zapel pesmi: „Domovini“, in „Studentku“ z vso spretnostjo vsem izvežbanih pevcev. Bralno društvo se zahvaljuje vsem sodelavnikom in sodelavnicam ter udeležencem. — Po Veliki noči pa namerava slovesno obhajati svojo 10letnico.

k Konjice. Poizvedeli smo, da je imela Kmečka hranilnica letos v mesecu januarju denarnega prometa blizu 76.000 K. Lepo in hvale vredno! Svoji k svojim!

k Konjice. Nagla smrt. V petek, dne 31. januarja zvečer je nagloma, začet od mrtvouda, umrl c. kr. sodnijski oficijal v pok., g. Filip Hvalec, in v soboto zjutraj je zopet nagloma umrla Marija Dimnik. Pri obeh pogrebih je mil. g. arhidijakon govoril prisrčno lepe besede v tolažbo ostalim. N. v. m. p.!

k Konjiška okolica. Slavnemu župnijskemu uradu v so poslali iz Celja knjižico: „Slovenci v deželnem gospodarstvu vojvodine Štajerske“, to je znani govor dr. Kukovca v Župelevcu. Pa menda vendar v Celju ne mislijo resno na kakšen „odbor lavantinskih župnikov“?! No, pa pri liberalcih je vse mogoče!

Celjski okraj.

c Celje. Ločitev v okolici Celje. Občinski odbor okolice Celje ne ugaia našim liberalcem, posebno so jim na poti kmečki odborniki, ki imajo semtertja svoje mnenje in se ne dajo slepo voditi od „kmeta“ dr. Božiča. Zato je „Slovenski Narod“ prejšnji teden gr. do napadel kmečke odbornike, kakor da bi bili sami backi brez svoje volje. „Slov. Narod“ napada kmečke odbornike, češ, da premalo poslušajo na glas dr. Božiča v občinskem odboru; v istem času pa liberalci v občinskem odboru vsak čas potegnejo z Nemci, zlasti kadar se gre zoper koristi kmečkega dela okolice. Tukaj pri zadnji seji dne 9. t. m. sta dr. Božič in nadučitelj Grah hitro potegnila z dr. Ambrožičem, ko je ta brez poviha začel dvomiti nad tem, ali ima od župana k seji pravilno povabljeni odborniki dr. Benkovič še pravico sedeti v občinskem odboru, češ, da ne plačuje obrtnega davka. Dr. Benkovič je to držnost odločno zavrnil in rekel, da kot zastopnik volilcev nima pravice, na ljubo dr. Ambrožiču izstopiti iz odbora, ker plačuje še več davka nego on. Dr. Božič in njegov politično orodje, župan Fazarinc, pa sta na besede dr. Ambrožiča slepo izrekla, da utegne biti seja nepravilno sklicana; ker so nemški odborniki med tem odšli, je postala seja nesklepčna in se je odložila rešitev vprašanja glede stavbišča okoliške šole, kar je dr. Ambrožič hotel doseči. — Tedaj nemško-slovenska liberalna zveza v polnem cvetju tudi v občinskem odboru. Med kmečkimi odborniki je vladalo hudo razburjenje proti zahrbtnemu in nenarodnemu početju slovenskih liberalcev. Ta dogodek očitno ka-

že, da bo tudi v celjski okolici treba misliti na strogo ločitev duhov; kmetje itak nezadovoljno gledajo, kako v občinskem odboru prevladuje v vsakem vprašanju protikmečko stališče in kako se povsod ozira na koristi Gaberja. Kakor se nam poroča, je poslanec dr. Benkovič odložil svoje mesto v občinskem odboru, ker župan ni preprečil in zavrnil nemško-protestantovskih izgrediv zoper njega; tudi dr. Benkovič je pri volitvi župana oddal Fazarincu svoj glas, in g. Fazarinc kot skupno od Slovencev izvoljen župan bi imel dolžnost, da se izkaže vrednega tega zaupanja. Namesto dr. Benkoviča stopi v odbor g. učitelj Mihael Levstik.

c St. Jurij ob juž. žel. Liberalci Blažu Urleb za rešitev: Odkar smo, mi tvoji zvesti ostali, oni strašni večer 30. prosinca, ko smo izvedeli za naš poraz se bili razpršili, se nismo mogli zopet zbrati do tega slovesnega trenutka, ko je napočil predvečer tvojega reševanja. Imeli smo najlepši načrt in najboljši namen, da bi naše zmagovalce združili s tvojim imen danom ter je raztegnili do pustnega večera; a mi vsi smo izgubili glave radi tolke nezavečnosti nehvaležnih Šentjurčanov, ki so znova pokopali za dobra 3 leta tvoj najzmožnejši gospodarski talent. Kmečki stan v St. Jurju je propadel; zadnji pristep kmet na županskem stolcu bil si ti; to ljudstvo pa, ki sedaj vlada v občini, je skrajno nazadnjaško; današnji rod te ne ume. Se za svet te ne bodo prišli vprašati, prej g. župnika; moral boš zopet vsiljevati svoje misli, če boš hotel, da bo svet izvedel za-nje. A mi smo ti zvesti bprode, kar nas je tukaj. Bil si v komisijonu in niti ne veš za naš trud in naš znoj, ko smo tvoje ime po porazu III. in II. razreda postavljali za geslo I. razreda; a pogazili so je „klerikalci“. Slejkoprej ostaneš ti naše geslo in naš program; kakor ti, nōdemo tudi mi nič drugega, kakor svojo občino korist in blagor. Ker pa je tisti večer ostal suh, brez pijače, hočemo, ustrezajoč splošni potrebi, zamujeno danes popraviti. Odgovor: Slobodno stori to vsak na svoj račun, tudi jaz si ga bom privoščil; diši mi zopet prvič; povem vam pa, da tako nestrpno še nikdar nisem čakal pepelnice kakor leta 1913.

c Dramlje. V poročilu „Narodnega Lista“ nam liberalci naznanjajo iz svojega shoda pri Solincu, da nečjejo imeti nobenega miru in edinosti z večino naše fare, ki je pri Kmečki zvezi. Shodu je predsedoval tisti Jarnovič, ki se cedi ljubezni za mir brez strankarstva, a sam pa je glava strankarskega shoda. Poč njegovim vodstvom ni prišel noben domačin do besede za mir in edinstvo z vsemi stanovci v fari, ampak 2 tuja advokata in 1 tuji učitelj pa Jarnovič so trgali ljudi od slovenske, krščanske Kmečke zveze in jih vabili v liberalno politično društvo liberalne Narodne stranke. Dr. Kukovčev koncipijent dr. Zdolšek je po knjižici svojega gospodarja uničeval naše poslance. V zaslepljenju ljudi namenoma tajijo liberalci srčni boj naših poslancev v državnem zboru za podporo Slovincem in slovensko vseučilišče, za pravice Hrvatov in bosanskega kmeta itd., v deželnem zboru pa za pravično razdeljevanje raznovrstnih podpor in za naše narodne pravice. V največjo škodo davkoplačevalcev in v propast naše narodnosti se hočejo liberalci z Nemci za zopetno deželno zborovanje zediniti poprej, kakor nam obljubijo Nemci, da dobimo, kar nam gre. Za zdaj hočejo liberalci na račun davkoplačevalcev učiteljem zvišati plače, za prihodnost pa več liberalnih poslancev v Gradcu in na Dunaj spraviti. Kateri skrben in pameten človek bo še hodil za Jarnovičem in drugimi liberalci v tolike nesreče?

c Dramlje. Iz liberalnega shoda pri Solincu naznanja „Narodni List“, da je Jarnovič govoril o krivicah, ki se goče kmetom posebno glede davkov ter o potrebi kmečke edinosti. Pst, Jarnovič! Po večini so naši kmetje že edini, da ne sme nad njimi več vladati mož, ki jim je prizadjal zopet v novem volilnem imeniku neštivilne neistinitosti glede davkov. Nič ni res, da je sklical župnik protishod, pa ni imel sreče. Sklicala je Mladeniška zveza svoj shod, ki ga je 14 dni poprej javno določila in postavni čas naznanila na glavarstvo; o liberalnem shodu smo pa še-le tisto nedeljo v jutro izvedeli.

c Dramlje. Razpisano je tukajšnje nadučiteljsko mesto. 2. krajevni razred. Šola 4razredna. Prošnje do 17. februarja 1913. Gg. učitelje, ki bodo prosili za to mesto, pozivamo, naj si ogledajo prijazen kraj, ki se bo gotovo vsakemu dopadel. Pričakujemo moža trdnega katoliškega prepričanja, da mu bomo lahko z veseljem izročili našo deco v pouk, da nam jo izobrazijo v poštene občane.

c Zg. Ponikva. Veselica, katero je priredilo naše Bralno in pevsko društvo dne 2. februarja, se je nepričakovano dobro obnesla. Po pozdravu predsednika F. Sređenškega je zapel naš dobro izvežbani pevski zbor mični pesmici „Pozdravljam te, Savinjski dol“ ter „Rožmarin“. Čast pevovodju F. Pečniku. Nato se je vršil šaljivi srečolov, ki je povzročil dokaj smeha in zabave. Z dobtki je bil pa tudi marsikateri lahko zadovoljen. Hvala lepa vsem darovalcem dobtkov! Naposled se je razvila prosta zabava. Odbor društva misli s čistim dobičkom nabaviti si nov oder. S to prireditvijo je pokazal odbor, da hoče zopet krepko delovati po poti krščanske izobrazbe, kakor je deloval dosedaj. — Naš č. g. župnik bodo stopili v zasluženi pokoj in je župnija že razpisana. Naše ljudstvo je po veliki večini v taboru Slovenske kmečke zveze. Slabi časopisi, kakor ptujski „Stajere“, „Sloga“, „Slovenski Narod“, nimajo pri nas že dolgo let niti enega naročnika. Le „Narodni List“ še prihaja k nam v nekoliko iztisih, ali kakor število njegovih naročnikov pojema, tako narašča število naročnikov „Slovenskega Gospodarja“. Iskrena hvala našemu dosedanemu

č. g. župniku zlatomašniku za ves trud, ki so ga žrtvovali Ponikovljanom, našemu bodočemu č. g. župniku pa že sedaj ključem: „Živio!“

c **Braslovče.** Dekleta in žene se uljudno vabijo na poučni tečaj, ki ga priredi braslovsko okrožje Zveze slovenskih deklet v Braslovčah v sredo, dne 19. februarja. Začetek ob 9. uri. Predavata dr. H o h n j e c in živinorejski inštruktor K r i š t o f. — Pridite prav mnogoštevilno!

c **Gomilsko.** Braslovško dekanijsko okrožje deklet je imelo dne 9. februarja tukaj svoj prvi občni zbor, kljub slabemu potu je vendar prihitelo veliko deklet iz vseh župnij, znamenje, da dekliška organizacija v naši braslovški dekaniji vrtlo napreduje. Prostonna dvorana je bila skoraj polna samih vrlih deklet. Na občni zbor je prihitel tudi g. prof. Ź r. H o h n j e c, kateri je govoril tudi pri ustanovitvi tega okrožja. V skoraj poldrugo uro trajajočem govoru je navduševal dekleta, kako naj skrbijo za sebe, za svoje domače in svojo domovino. Viharno ploskaje je sledilo v znak zahvale neutrudljivemu organizatorju. Govorilo so še mladenke Ferne Franca iz Vranskega, mladenka iz Pake in pa Trezika Šketa, ki je bila z navdušenjem zopet izvoljena za predsednico. Dekleta so se razšla z novim navdušenjem za svojo organizacijo.

c **Dobrna.** „O du mein lieber Augustin“, ali si s pametjo že tudi pri koncu? tako se zdi vsaj vsakemu, ki posluša tvoje otroče brbljanje. Ti praviš v svoji nemški nadutosti, da Slovenci za cesarja nimajo 5 vin. vrednosti! Seveda, če bi se Slovenci po tebi cenili, bi še enega vinarja ne bili vredni. Sicer smo pa Slovenci popolnoma mirni, kadar odpre tak človek svoja usta, ker njegovo govorjenje Slovincem ne more vzeti veljave in vrednosti, ki jo imajo pred Bogom in pred svetom. Koliko si neki ti koristil svojemu cesarju? Morda s tem, da mlade ljudi zapeljuješ in v nesrečo spravljáš? Takih žalostnih slučajev je dovolj. Ali s tem, da ljudi, ki jih imenuješ svoje pristaše, učiš zapravljanja in slabega, brezverskega življenja? Slovenski kruh si že jedel z veliko slastjo, navezan si na milost in zaslepljenost drugih, zato pa le lepo miruj vsaj te zadnje trenutke, ki so ti še odločeni med nami. Saj se še, mislim, spominjaš neprijetnega položaja, ko je posegla sodna oblast v tvoje plodono delovanje in zračila tvoje prostore. Boji lepo miren, da se ti še kaj hujšega ne zgodi!

c **Vransko.** Kakor razkači purana rdeč robec, tako razkačijo liberalce dve reči. Ne smejo namreč slišati o volitvah in o „Narodnem Listu“. Gorje tistemu, ki bi si upal o tem kaj ziniti. Beseda volitve jih spominja namreč na grozne batine, ki so jih dobili pri zadnjih državnozbornih volitvah. Beseda „Narodni List“ pa jih spominja na svojega ljubljence, ki se je preselil v Ljubljano umirat. In čujte, na Vranskem se je zgodilo nekaj nezasišnega. Na Vranskem je bil misijon in misjonarji so se Ź rznili o teh dveh rečeh govoriti, ne da bi prej prosili liberalce za dovoljenje. Zato je pa ogenj v strehi; neko duševno revče obkleda misjonarje in pa naše poštono krščansko ljudstvo s primki, vrednimi liberalne olke. Ker se bližajo v trgu občinske volitve, se je dotičnemu začelo sanjati, da je bil misijon zavoljo teh. Toda vedite liberalci, da naše dobro ljudstvo že dovolj pozna svoje prijatelje in kakor je že povsod pometo z liberalci, bo storilo to tudi na Vranskem, če ne letos, pa gotovo v dolednem času. Liberalni dopisnik naj bi rajši poročal o ljubezni liberalcev do kmetov, ali kakor jih oni zmerja, „hribovcev“, ali pa o liberalni ljubezni do bližnjega. Sicer o tem prihodnjije.

c **Vrbje** pri Zalcu. Dne 27. prosinca je umrla obče spoštovana Ana Seme. Bila je vseskozi vzglednega življenja. Kako je bila rajna priljubljena, je pričal lepi pogreb. Spoštovani rodbini naše sožalje! Pri pogrebnem obeudu za pokojno Ano Seme se je nabralo v prid Slovenski Straži 4 K 50 vin., kar se je odposlalo odboru Slov. Straže v Ljubljano.

c **Smihel** nad Mozirjem. Poročena sta bila dne 27. januarja vrli Janez Oblak, posestnik na Lepi nji v mozirski župniji in večletni pevec ter sotrudnik pri Izobraževalnem društvu v Mozirju, z ugledno družbenico Marijine družbe in prav pridno deklico Apolonijo Acman, kmečko hčerko v Smihelu. Bilo srečno!

c **Rečica** pri Sv. Jederti. Dne 23. januarja je umrla gospodinja Neža Olavnik, p. d. Podomevšek. Z njo so izgubili reveži in cerkve veliko dobrotnico, otroci skrbno mater, sosede vrlu prijateljico. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi zpancev od blizu in daleč; vodil ga je in govoril v slovo veleč. g. Ant. Vernerik, duh. svetnik iz Dola, ob asistenci g. Sagaja in domačega župnika. Dekliška Marijina družba z zastavo je izkazala svoji kumici zadnjo čast, pevci so zapeli: „Nad zvezdami“, ko so položili v grob rodoljubno ženo poleg prvega njenega moža, na kojem spomeniku se bere napis: Mati Slovenka me je rodila, — zemlja slovenska me zagrnila; — truplo Slovenca naj v miru počiva, — duša njegova naj sveti raj vživa! — Boji jej ohranjen trajen spomin!

c **Laško.** Brzovlak Trst—Dunaj je dne 30. jan. povozil železniškega delavca Martina Suhovožana. V tronožku, ko je šel pri nekem ovinku čez tir, ga je brzovlak zgrabil in raztrgal na kose.

c **Loka** pri Zidanem mostu. V volilnem boju smo. Dasi doseđaj še nobena stranka ni naznanila svojih kandidatov, me nekateri liberalni koritarji napadajo in begajo ljudi, češ: Ako bo Kacian izvoljen, potem bomo delali novo cerkev. Kimavci! Mar li ne veste, da je po zadnjem sklepu konkurenčnega odbora stavba nove cerkve pokopana za najbrž tako dolgo, da bo cerkvena družba sama imela dovolj de-

narja in sezidala cerkev na svojo roko. Ne vem sicer še za gotovo, bom li kandidiral v občinski odbor ali ne, to pa vem, da sem doseđaj vselej in povsod pobijal liberalne nesramnosti in jih bom tudi zanaprej. Liberalci pa so lahko uverjeni, da bo to moje delo imelo uspeh, ker le ena je pot do resnice, in ta je pot krščanskega mišljenja. Liberalne laži pa bodo imele kratke noge.

c **Loka** pri Zidanem mostu. Naše liberalce zelo pečejo dopisi v „Slov. Gospodarju“. Dobro namreč vedo, da prihaja v našo vas 28 izlissov tega lista in da ga naši ljudje z veseljem berejo. Liberalci bi pa, kakor povsod, tudi pri nas, radi v kalnem ribarili. Posebno čudno pa se nam zdi, da se naš dični gosp. nadučitelj tako huđuje nad temi dopisi in zavoljo našega Kacijana, češ, da je on vsega tega kriv. Gosp. Zorn, Ali mislite sami pred sodnijo izjaviti, da ne pripadate nobeni stranki, potem bi Vam moral biti naš politični boj popolnoma postranska stvar. Bodimo značajni!

c **Sv. Marjeta** pri Rimskih toplicah. Dne 27. januarja se je poročil vrl naš pristaš Pintar Franc iz Seve s pridno kmečko deklino Marijo Knez na Selu pri Sv. Miklavžu nad Laškim. Na gostiji se je nabralo 5 K za Slovensko Stražo. Obilo sreče!

c **Mestinje** Kmetijska poročnica. Mestnje — Sv. Peter na Medv. selu priredi v ponedeljek dne 17. februarja ob 1. uri v gostini gosp. A. Smeha poučno zborovanje, pri katerem govori živinorejski inštruktor Krištof iz Ljubljane zelo zanimivo o živinoreji. Ude in živinorejci iz šmarske in slatogorske župnije, tudi gospodinjje pridite polnoštevilno na ta shod!

c **Sv. Peter** na Medv. selu. G. Krištof iz Ljubljane govori v torek 18. t. m. ob 8. uri pri nas v župnišču o živinoreji. Gospodarji in gospodinjje udeležite se tega shoda!

c **Zibika.** Pri nas bo poučeval o živinoreji v torek ob 2. uri pop. v stari šoli živinorejski inštruktor Krištof iz Ljubljane. Gospodarji in gospodinjje, pridite polnoštevilno na ta shod!

c **K. pla vas** pri Sv. Pavlu pri Preboldu. Prostovolna požarna bramba ima v nedeljo dne 16. svečana svoj letni občni zbor pri Jožefu Turšček, ob 8. uri popoldne.

c **Dobrna.** Kmetijska podružnica na Dobrni ima v nedeljo 16. t. m. p. polne in šoli svoj redni obn. zbor. Spored je že bil naznanjen. Važno bo predavanje g. ravnateljca Belle in potem srečkanje za razno kmetijsko orodje. Pri zborovanju se bo tudi udinila (3 K) pobirala.

c **Sv. Marj. ta** pri Rim. topl. Na veseli svatbi se je nabralo za Slov. Stražo 5 krou.

Brežiški okraj.

c **Zakot** pri Brežicah. Žalosten pusten torek je obhajala letos ugledna kmečka hiša Pečnikova, ki je ta dan spremila k večnemu počitku svojega očeta in gospodarja, Jožefa Pečnika. — Koncem lanskega polletja ga je napadla zavratna bolezen, ki ga je zdaj nenadoma oropala iz naše srede, starega 57 let. Pogrebni spoved, ki je vkljub silno blatnim potem bil naravnost velikanski, je pričal, kako priljubljen in cenjen je bil blagi pokojnik. In po vsej pravici. Bil je vseskozi vzgleden krščanski mož in družinski oče, ki je znal s svojo blago ženo vzorpo vzgojiti svoje številne otroke. Sam skrben in delaven gospodar pa je bil tudi eden izmed onih redkih mož naše župnije, ki je med prvimi spoznal važnost vse naše krščanske organizacije. Zato žaluje nad njegovo izgubo ne le Slovenska kmečka zveza, Veteransko društvo, posojilnica v Artičah, kmet. podružnica, ampak zlasti tudi breško Izobraževalno društvo, kjer je bil on povsod odbornik, odrasli izmed njegovih otrok pa najmarljivejši sodelavci v „Bogomili“, pri Orlu itd. A veliko nam neznanih dobrih del njegovih bo zapisanih v knjigi življenja. Počivaj, blagi mož, zdaj v miru od svojega dela in trpljenja; tvoj vzgled pa naj obudi po naši župniji več tako značajnih, delavnih in požrtvovalnih mož, očetov in gospodarjev, kot si bil ti, in naša prihodnost bo veselejša, nego je sedanjost!

c **Globoko.** Prvi prizor: Učenec: „Turki so bili zopet tepeni, Srbi so jim vzeli 80 topov.“ — Nadučitelj: „Kdo pa ti je to natvezil?“ — Učenec: „Čital sem v „Slovenskem Gospodarju“.“ — Nadučitelj: „Sem si takoj mislil, take budalosti piše le klerikalni „Slov. Gospodar“, Turki 80 topov še vseh skupaj niso imeli.“ — Drugi prizor: Nadučitelj: „Zadnji čas je že, da si tudi vi (učenci) naročite dobre časopise (morda „Stajerca“, „Slogo“, „Učit. Tovariša“), dočim je sramotno, da berejo vaši stariši le „Slov. Gospodarja, ki je najbolj lažnjiv in ničvreden list.“ — Učenci molčijo. — Tretji prizor: Učenec: „Sedaj se zopet prikaže neka repatica.“ — G. učitelj: „Kdo jo je videl?“ — Učenec: „V „Slov. Gospodarju“ smo čitali.“ — Nadučitelj ves besen: „Ali vam že nisem pravil, da ta ničvredni „Slovenski Gospodar“ vedno samo laže.“

c **Pišce.** Neizprosna jetika je zahtevala v kratkem času dve nadebudni, mladi žrtvi. Pred nekaj tedni je umrlo vzgledno dekletko Marija Kostanjšek, stara še le 17 let. Pretečeni tedni pa je preminul vrl mladenič Jože Podgoršek. Vsemogočni Bog naj poplača njuno vzgledno življenje in tolaži potrte stariše, brate in sestre! Nevarno je obolela blaga gospodičina T. Pleteršnik, najmlajša sestra g. profesorja.

c **Bizeljsko.** Tukajšnje Katoliško slovensko izobraževalno društvo ima dne 23. februarja v nedeljo po večernicah svoj občni zbor v župnišču. Predaval bo g. nadrevizor Vladimir Pušenjak.

c **Rajhenburg.** Tretji občni zbor našega Izobraževalnega društva se je vršil v nedeljo, dne 26. januarja, ob precejšnji udeležbi zavedne mladine. Iz poročila odbornikov smo posneli, da stoji društvo na trdnih nogah in je veliko storilo v povzdigo izobrazbe med našim ljudstvom. Vrlo so se postavila dekleta kot članice odseka Dekliške zveze; imela so med letom 8 sestankov, pri katerih je nastopilo nad 40 deklet bodisi z govori ali deklamacijami. Upriporile so tudi sledeče igre: „Prisiljen stan je zaničevan“, „Ljudmila“, „Večna mladost in večna lepota“ ter tako po-

kazale, da so požrtvovalne in vstrajne. Fantje so se pridno udeleževali telovadbe v odseku Orel, ki šteje sedaj 30 podpornih in 18 izvršujočih članov. Upriporili so zanimivo šaloi gro: „Čevljar“ in s pomočjo nekaterih deklet Dekliške zveze Finžgarjevo igro: „Nasha kri“ v občno zadovoljnost. Udeležili so se v kroju Slomškove slavnosti v St. Juriju. Člani so prečitali 1400 knjig razven časopisov, ki so bili v čitalnici na razpolago. Denarnega prometa je imelo društvo v številni stroške za nabavo krojev 990 K 14 vin. Odbor je ostal prejšnji in sicer: predsednik vlč. g. Jožef Cerjak, župnik; podpredsednik g. Jožef Radej, posestnik na Zidanci; tajnik g. M. Gaberc, kaplan; njegov namestnik Janez Ašič; blagajnik g. Franc Avsenak; namestnik Mihael Pribožič; knjižničar Jožef Perger. Upati je, da bo stari odbor z isto vstrajnostjo nadaljeval svoje važno delo. — V nedeljo, dne 2. svečana, sta se priredili 2 burki v družvenih prostorih. Fantje so igrali burko: „Boljša kratka sprava ko dolga pravda“ ter pokazali v šaljivi obliki posebno za naše ljudstvo uvaževanja vredno resnico, da bi se vsem kmetom veliko boljše godilo, če bi bili medsebojno prizanesljivi, kakor pa če se tožarijo pri sodnijah za vsako malenkost. Veliko smeha je povzročila igra: „Zakleta soba v gostilni pri Zlati goski“, ki so jo upriporila dekleta s svojo znano spretnostjo. S tema igrama smo zaključili predpustni čas in ko zapihljajo pomladni vetrovi, bomo imeli priložnost, poročati o nadaljnem našem delovanju.

Brežice. V nedeljo dne 16. t. m. po večernicah ima dekl. zveza „B. gonilla“ svoj redni občni zbor, h kateremu vabi vse članice in druge mlade ke, pa tud žene in matere.

Najnovejše vesti o vojski.

Turki nimajo sreče. Če se kje na kakem bojišču lotijo Bolgarov, dobijo take batine, da jih veliko številno obleži mrtvih ali ranjenih, drugi pa komaj odnesejo svojo grešno kožo. Pa tudi s svojimi poročili o izmišljenih zmagah nimajo sreče. Čeprav jim nemški listi kaj radi dajo za take laži svoje predale na razpolago, vendar velja tudi za Turke in njihove nemške prijatelje pregovor: Laž ima kratke noge. — Tako je tudi o bojih na galipolskem polotoku. Turki so po nemških listih raztrobili v svet, da so Bolgare pri Bulajirju za 6 km vrgli nazaj, zasedli važno postojanko Dogan in potem še dalje potisnili Bolgare nazaj, ki so pustili na bojišču 800 mrtvih in ranjenih, dočim so imeli Turki samo kakih 200 mrtvev in ranjencev; drugi dan so potem Turki pri Koru-Cifliku zajeli Bolgare, ki jih je bilo 8000—10.000, prekoračili reko Kavak in zasedli še druge kraje, tako, da se turške predstraže že baje nahajajo pri Muratliju (med Čorlu in Lile Burgasom). Vsa ta poročila proglašajo bolgarsko glavno armada vodstvo kot povse izmišljena in neresnična, da celo smešna. Na galipolskem polotoku v bitki pri Bulajirju so imeli Turki več kot 15.000 mrtvih in ranjencev; kako smešno je torej tukaj govoriti o kaki turški zmagi! Na bulajirskem bojišču so Bolgari že pokopali 2500 turških mrtvev, več kot 3000 pa jih še leži na tleh; ranjencev pa je gotovo več kot 2krat toliko. Kar se tiče izkrcavanja vojakov, o katerem turška poročila vedo vedno kaj povedati, so poskusili Turki izkrcati svoje vojake pri Pođimi ob Črnem morju, pa so bili odbiti. Drugi poskus so napravili pri Šarkeju ob Marmarskem morju, kjer so hoteli izkrcavati, tretji dan pa so jih ob 6. uri zjutraj napadli Bolgari in po večurnem boju ob 3. uri popoldne vrgli nazaj, da so vojaki v največjem neredu zbežali na ladje, katere so med pogumnim in uspešnim obstreljevanjem bolgarske artiljerije komaj dosegli. Nato so se ladje s premaganimi vojniki naglo odpeljale. Take so bile torej turške „zmage“ nad Bolgari. Slična je bila tudi „zmaga“ Effak-paše pri Janini, kjer so bili po turških poročilih Grki tako strahovito tepeni, da so baje pustili pred trdnjavo Bizani 1800 mrtvev. Iz Aten se pa uradno poroča, da vse to ni res; grško vojno ministrstvo je objavilo poročilo grškega prestolonaslednika, v katerem se poroča o napadu grških predstraž v noči od 9. na 10. februar na turške utrdbe. Razvnel se je žurni artilerijski boj med Turki in Grki; polkovnik Matiopolos je bil lahko ranjen. Turki so skušali zasesti prelaz Zevroko, pa so bili vrženi nazaj in so pustili med begom veliko strelišča in drugega orožja.

Iz Odrina je napravila močna turška četa izpad, pa je bila po ostrmem boju vržena nazaj. Obstreljevanje mesta se nadaljuje z vsjo močjo. Šukri-paša je dal odtrgati tlak na ulicah, da ne bi krogle in granate napravile toliko škode.

Na Skaderse je začel odločilni naskok; vse predpriprave so že izvršene, črnogorska in srbska pehota je že pričela z bajonetnim napadom na Tara-boš.

Listnica uredništva.

L. S. Dunaj VII. Plačano do 1. julija 1913. — Ljutomer: Naznamilo o prireditvi smo za zadnje številko dobili prepozno. — Dobrna: Samo morali odločiti. — Gosp. J. Zacherl, Ljutomer: Potrjujemo, da Vi niste pisec in pošiljatelj dopisa na ljut. merske „naprednjake“ v Slov. Gosp. od 30. januarja. — Cirkevce: Brez podpisa v koš! — Sromlje: Pri inseratih imamo tako urejeno, da se morajo isti naprej plačati. To velja za vse jednako. — Ant. n. Lekše, M. ziri: Potrjujemo da Vi niste pisali in vposlali zadnjega dopisa iz Mozirja, ki smo ga emenili v listnici v 5. številki Slov. Gosp. — Bočna: S tem, da jih v listu napademo, dotične ne odvrnemo od g. stlice in plešiča; naj bi stariši izvrševali svoje dolžnosti kot odgojitelji. — Zreče, Škale, Letuš, Šmarjeta pri R. t., Vurberg, Leskovec, D. brna, Makole, Sv. Jurij ob Ščavnici, Sv. Lovrenc v Slov. gor., Sv. Benedikt, Sv. Ana v Slov. gor.: Prihodnjije. — Sv. Trojica v Halozah, Črmlensak, Sv. Lenart pri Vel. nedelji, Sav. dolina, Negova: Prepozno za to številko. — Dopisnikom: Radi poročil o vojski sam je tolkilo dopisov preostalo, da bi lahko napolnili še eno številko. Pri najboljši volji ne moremo spraviti vsega v list. Kar ne bo zastarelo pride prihodnjije. Pišite kratko, a jedrnat. Uredništvo smo sklenili že v sredo popoldne.

LISTEK.

Soterija.

(Po nemškem izvorniku. — Povest iz časov preganjanja kristjanov.)
(Dalje.)

„Pri Herkulu!“ zakliče Maksimin s surovim nasmehom, „ti se pa strašno trudiš, da bi državna blagajna ne izpukala zlatih peres te neumne goske. Seveda, junaška smrt njenih bratov in tvoja prošnja ji dajo pravico do cesarske milosti. Hočem ji zato dati mesec dni v premislek. Če je tvoj sin ravno tako srečen, snubač kot hraber vojščak, potem je to več kot zadosti, da premaga to malo težkočo.“

Na dano znamenje vstopi služoči ključar in Maksimin mu zapove, da spremi senatorja Avrelia Sempronija do jetnišnice in takoj izpusti Soterijo. Sempronij poljubi poln hvaležnosti vladarju roko in hiti s komornikom iz palače. Kako srečen je bil, da je dosegel vsaj to preložitve!

Ko prideta do ječe, jima da jetničar pretresujoči odgovor: Cesarjeva zapoved prihaja prepozno; Soterijo so odvedli že pred pol ure na morišče.

Senator misli, da mu pod nogami zmanjkuje zemlje. Puleč si lase strmi obupno pred-se.

„Prepozno?“ je vzdihnil, „prepozno? — In kje jo bodo...?“

„Jaz sem slišal, da pri tretjem miljskem kame-nu Apijske ceste za nagrobnimi spomeniki Kornelije-jev“, odgovori jetničar. „Kdor bi imel dobrega dirjalca“, pripomni, „prišel bi še ob pravem času, ker je predpriprave vendar treba precej časa.“

Sempronij zadnjih besed ni bil več slišal, ampak je odtekel, ne da bi se poslovil od cesarskega komornika.

V bližini cirka maksima je oddajal podjetnik vo-zove v najem. Sempronij je obljubil dvojno plačilo, če pride še o pravem času do svojega cilja, in šlo je kot blisk mimo Karakalovih toplih studencev na Apijsko cesto. Voznik je priganjal z besedo in bičem konje k najvišji naglici, pa Semproniju so tekli še pre-počasi.

Po četrturni vožnji se je vzdignil pot navkre-ber, tako, da se je mogla od daleč naprej videti ce-sta.

Sempronij je zagledal v daljavi gručo ljudi, ko-čijaž poleg njega pa s svojim bistrejšim očesom po o-rožju in opravi spoznal vojake; to je bila brez dvo-ma množica, ki je imela izvršiti umor.

Senatorju so polzele solze veselja po obrazu; torej je prišel še o pravem času! Soterija je rešena.

Toda kmalu pripomni kočijaž, da gruča najbrž ne gre naprej, ampak nasprotno, da se pomika sem proti mestu. Sempronija izpreletila groza, ali se je ta-ko strašno varal v svojem upanju in veselju?

Pri brzem teku konjev ni mogel dolgo ostati v negotovosti: da, bilo je tako — množica se je bližala, rešitev je prišla prepozno.

Z mrzlim ravnodušjem so poročali rablji in vo-jaki, da se je obglavljenje kristjanke izvršilo pred četrti ure; reže se, pokaže zagorec morilni meč.

Se li naj Sempronij vrne?

Najboljše! Kajti pogreb so vendar preskrbeli kristjani, in za njega samega bi bil pogled na mrtvo truplo strašen; vtisnil bi se mu neizbrisno v nje-govo dušo, kar bi ga neskončno mučilo.

Toda med tem, ko so se konji počasnih korakov bližali mestu, je bil Sempronij, z glavo naslonjen na roko, v duhu na morišču. Akoravno se je z vsemi močmi upiral, ga je nevidna moč vlekla k mrtvi dek-lici. Končno se ni mogel več ustavljati notranjemu glasu in njegovemu klicu; vozniku namigne, naj zo-pet obrne.

V bližini nagrobnega spomenika Kornelijeve vidi ob potu sedeti berača in ga vpraša: „Mi li moreš po-vedati, ali je umorjena devojka Soterija že pokopana?“

Krispin ga nekolikov trenutkov gleda, potem pa vpraša: „Gospod, si li morebiti oče mladega tribuna Ambrozija?“

„Sem. Pa odkod poznaš mojega sina?“

„No, če bi plemenita Soterija srce očetovo rav-no tako hotela izpreobrniti kakor je sinovo...“

„Ne razumem te, ali veš kje je moj sin?“

„Bil je navzoč, ko so deklico usmrtili, in zadnje besede, ki jih je izgovorila, so veljale njemu. Kako ga je tolažila! Ne odpusti, ampak zahvaliti se mu mora, je rekla, in povrnila mu bode v svojih molitvah ob božjem prestolu. Njemu samemu je dala dra-gocen spominček — zlati obesek, ki ga je nosila okoli vratu.“

Kakor so tudi Semproniju dobro dele te poslo-vilne besede devojkine na njegovega sina, vendar so obnovile in potrdile strašno slutnjo, ki ga je celo noč tako hudo mučila.

„In kje je moj sin?“

„Čaka, da izkažejo žene zadnjo čast pokojnici, ker hoče prisostvovati pogrebu mučenice.“

„Bi se ga li smel tudi jaz udeležiti?“ poizveduje Sempronij.

„Če si kristjan — ali še hočeš postati, 'Od da-leč pa', pripomni berač, „smeš vsekakor gledati. Sli-šiš, kako se petje ravno začinja? Zdaj se začinja pomikati množica od morišča. Kreni tam-le na levi na pešpot in po kakšnih 100 korakih bo šel pogrebni sprevod mimo tebe.“

Sempronij stopi z voza in gre po zaznamova-nem potu proti sočnemu poslopju, prisluškujoč petju, s katerim so spremljali kristjani ranjko k večnemu počitku. Vrtno zidovje, ki je obkoljevalo na obeh straneh pota prostor okoli tamošnjih nagrobnih spomeni-kov, je oviralo, da Sempronij ni mogel videti mrtva-škega sprevođa.

„Če si kristjan — ali še hočeš postati...“ je govoril sam s seboj, ponavljajoč besede beračeve. — „Kaj, je li Ambrozij že...?“

Senator se ni upal glasno izpregovoriti svoje misli. Toda če je njegov sin smel prisostvovati poko-pu devojke, ni li bil že kristjan, ali vsaj odločen, po-stati?

„Tako bi bil torej jaz“, pravi, ustavlja se med potom, „seveda proti svoji volji, Soterijo izročil smrti radi krščanstva, in ona — mi vrne zato mojega sina kot kristjana. — Kupila si ga je za ceno svojega živ-ljenja, in — pri nesmrtnih bogovih — jaz nimam po-guma, da ji iztrgam ta plen. — Ne mogel bi tega sto-riti, naj pride kar hoče. — O, poznam ga; če se je pokristjani, je storil to še-le po nepopisnem notra-njem boju. Zato ne ukloni njegove volje niti oblast o-četova. In šel bo za svoje prepričanje v smrt z ravno tako odločnostjo kakor Soterija.“

„Kako čudno“, nadaljuje Sempronij in koraka počasi dalje.

„Kako čudno se vrtijo dogodki zadnjih treh dni! Od prve snubitve do Soterijine smrti, katero bi bil rad preprečil, a sem prišel prepozno, — in do pre-stopa mojega sina k njeni veri, ki mu ga ne morem zabraniti!“

Čim bolj se je bližal senator mrliskemu sprevo-đu, tem glasneje so zvenele besede in nehote je pri-sluškoval, da bi je razumel.

Prepevalo je — ne žalostno, temveč veselo — nekaj pevcev, menja se s celim zborom.

„Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus“ — Dragocena je v božjih očeh smrt njegovih svetnikov... Convertere anima mea in regnum tu-am, quia Dominus benefecit tibi — Pojdi moja duša v kraj svojega miru; kajti Gospod ti je dobro skazal... Etsi ambulavero in medio umbrarum mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum est... — Tudi če grem v sredo smrtnih senc, ne bojim se nič hudega, ker si Ti pri meni.“

Bila so to mesta iz psalmov, katere je stara cerkev prepevala zlasti pri pogrebi mučencev. Kako mirno zaupanje, kako zmagoslavno gotovost pred ob-ličjem smrti, koliko nade, luči in tolažbe onstran gro-ba so obovale te besede! Višek, ki ga je doseglo poganstvo v omiljenje smrtnega strahu, je bil genij (duh), ki stoji obupan, s proč obrnjenim obrazom, pred temnimi vrati groba, in na tleh ugašuje bakljo.

Ko je stopil Sempronij izmed zidovja na pro-

sto, je zapazil v neposredni bližini pred seboj spre-vod, ki je bil že tik pred vhomom v katakombe. Pev-cem, ki so bili na čelu, je sledila truma žen z gore-čimi bakljami; potem so nosili štirje možje mrliča, za njim pa je korakalo ostalo spremstvo.

Predno so stopili pogrebi dol v cimiterij, so postavili mrliča za par trenutkov na tla.

Oblečena v belo, z zlatom obrobljeno obleko, z dvema palmovima vejicama čez prsi, z vencem temno-rudečih rož okoli čela — taka je bila deviška muče-nica, in še v smrti ji je pokrival obraz blaženi mir in čarobna miloba.

Smrtno rano na vratu, ki jo je dobila pri ob-glavljenju, je zakrivala tkanina, ki se je izgubljala pod tančico.

Avrelija Sempronija je pogled na mrtvo deklico globoko ganil in pretresel. S solzami v očeh je pri-stopil k njej, pokleknil in v tihi bolesti poljubil nje-ne noge.

Zdaj se je svojemu očetu približal Ambrozij, ki je bil v spremstvu, položil roko na njegovo ramo in dejal prijetno ginjen:

„Oče, odpustila nama je; bila je to njena zad-nja beseda. O, ko bi bil videl blaženi mir, ki jo je napolnjeval, ko se ji je bližala smrt. 'V nebesih bom za tebe molila', je rekla, 'za tebe in tvojega očeta'. Potem je pokleknila na belo preprogo; v naslednjem trenutku je odtrgal rožo smrtni angel...“

„Ne, oče, ne“, nadaljuje Ambrozij z naraščajo-čim navdušenjem; „to ni blodnja in praznoverje, ki uči tako umirati; ne, to mora biti resnica! V življe-nju, in še bolj v smrti, je bila Soterija moja zvezda-vodnica, in če je njena beseda in njen vzgled pokrist-janil sina, naj bi njena molitev ob prestolu božjem pripeljala tudi očeta k spoznanju resnice!“

Sempronijev solzni pogled se je med temi bese-dami zapičil v lice mučenice, in čim dalje jo je mož gledal, tem mogočnejše je čutil na sebi učinek čudež-ne moči. Prva prošnja, s katero je prišla nebeška ne-vesta k svojemu božjemu Zeninu, je zadržala tistemu, ki je bil povod njene smrti, oni žarek milosti, ki je pregnal vso temo zmote in prinesel svetlo luč resni-ce v njegovo dušo.

Sempronij se ni mogel ustavljati milosti.

„Da“, zakliče glasno, „da, Soterija, tudi jaz ho-čem postati kristjan! Gotovo bi ti bila ta beseda naj-večja tolažba pred tvojo smrtjo; o, sprejmi jo sedaj kot poravnava za mojo krivdo! Po sinu si odkupila tudi očeta za ceno svojega življenja.“

Kristjani so sledili z veliko pozornostjo celemu dogodku. Pri slovesni izpovedi senatorjevi so neka-terim privrele na dan solze ginjenja, drugi pa so glasno slavili Boga in njegovo mučenico.

Avrelij je peljal svojega očeta k dijakonu Seve-ru, rekoč: „Castiljivi služabnik božji, mučenica ti prinaša še drugega učenca. Ali je mogoč bolj očiten dokaz za božji izvor krščanstva kot najina izpreobr-nitev?“

„Kolikokrat“, odgovori Sever, „se na duhovni način ponavlja to, kar pripoveduje stara bajka o tra-škem pevcu Orfeju, ki je s svojim čarobnim petjem krotil divje leve in tigre, tako, da so pohlevni ko jag-njeta, počivali pri njegovih nogah! Ali bi se bili mog-li potem ustavljati klicu božjega Orfeja Jezusa Kri-stusa tisti, ki so bili le izgubljene ovce?“

Med tem so nosilci mrliča zopet vzdignili in sto-pali navzdol po stopnicah, ki so vodile na pokopali-šče in h grobnici, kamor je bila mučenica začasno položena. Soterija jo je bila dala izsekati iz skale, da bi tako preskrbela kristjanom za časa preganjanja kraj, kjer bi se mogle opravljati svete skrivnosti; ni še bila okrašena z mramorjem in slikami, toda z ozi-rom na stavbeno umetnost je bila ena izmed najlepših vsega pokopališča. Precej velikemu, križno obokane-mu prostoru, je sledil drugi ožji in nižji, čegar napu-stek pred vhomom je bil v grob vsekani in imel podo-bo polkroga. Tukaj sem je dal prokurator po povelju svoje gospe postaviti sarkofag, ki bi naj sedaj hra-nil mrtvo truplo svetnice.

(Dalje prihodnjic.)

Iz celega sveta.

Šaljiv slučaj pri ljubljanski policiji. Stara navada je, da se pusti „veliko obetajoče“ hudo delce fotografirati in njih slike ohraniti v takozvanem hudo delniškem albumu. Nekoga popoldne so se na poli-cijski stražnici ravno pripravljali, da pošljejo hudo delca P. fotografirati. Ko pride na stražnico prileten možiček K., že po vnanjosti soditi sluga trgovske hi-še, hoteč naznaiti, da je našel na cesti 30 vreč. Po-slušajoči stražniški vodja mu veli počakati. Vodja na-to pozvoni in dolg stražnik se prikaže, kateremu na-roči: „Vzemite P. in peljite ga fotografirati!“ Stražnik gre, opaše sabljo in ko se vrne, stopi k čakajočemu slugi: „Pojdiva!“ Sluga si misli: „No, pa pojdiva; gotovo imajo pisarno za najdene stvari kje zunaj.“ Stražnik ga pelje nato po Štritarjevi ulici čez franči-škanski most, Marijin trg in slugi začne postajati vro-če, češ, pisarne za najdene stvari vendar ne more i-meti magistrat tako daleč zunaj. V svoji ponižnosti dvigne oko k možu postave, rekoč: „Gospod, mene je sram! Ljudje me tako gledajo; kam me pa peljete? Saj vendar nisem nič napravil!“ — Prezirljivo ga po-gleda oko postave od nog do glave, češ, vsak falot se dela potem nedolžnega, ko ga dohiti roka pravice, in pravi: „Tiho, služba je božja!“ in molče sta pada-ljevala pot, ker je sluga videl, da je vsak boj s polu-mescem brezupen. Ko prideta v Sodnijsko ulico, pe-

lje ga stražnik v nek svetel prostor, in tu so začeli naenkrat spravljati skupaj različno orodje, stražnik pa mu je velel asesti se na stol in roke prekrizati na prsih. Smrten strah je spreletaval ubogega slugo, ko so postavili pred njega aparat z dolgo, naprej štrlečo cevjo. Vendar ljubeznjivi gospod pri aparatu ga je potolažil, češ, da ga bodo fotografirali. Sedaj si sluga zopet ni znal tolažiti dobrosrčnosti ljubljanske policije, da ga pusti na stara leta zastoj fotografira-ti, dokler nista prišla s stražnikom nazaj na magi-strat in ga je stražnik peljal k ječarju: „Tega-le fa-lota dajte nazaj v luknjo!“ se je glasilo povelje. Je-čar pa, moder mož, se je branil, češ, da tega hudo-delca niti ne pozna. Še-le sedaj se je K. razjasnilo, da so ga zamenjali s hudo delcem in dejal je: „Kaj človeka vse ne doleti; toliko sem star, a nikdar še nisem imel opraviti z gosposko, tako sem bil pošten, a sedaj bi bil pa kmalu sedel v ječi kot hudo delce.“

Zanimiva številka. Iz „Zgodbe sv. pisma“ je nekdo posnel, da je minulo od ustvarjenja sveta 5913 let, od vesoljnega potopa 4313 let, od Mojzesa 3412 let, od Davida 2968 let, od kralja Savla 3008 let, od Robo-ana 2888 let, od preroka Jona 2739 let, od Tobija 2635 let, od prerokov Jozela in Mihaja 2703 leta, od kralja Ozija 2683 let, od razpada Judovskega kraljestva 2501 leto, od babilonske sužnosti 2449 let, od prestave sv. pisma na grški jezik 2213 let, od smrti Lazarja 2081 let, od Juda Makabejca 2037 let, o d r o j s t v a K r i s u s o v e g a 1913, od Jezusovega učenja 1883, od

Kristusovega vstajenja 1880, od Pavlovega izpreobr-nenja 1876, od prvega Petrovega čudeža 1874, od iz-preobrnitve nevernika Kornelija 1873, od Petra v ječi 1871, od prvega Pavlovega potovanja 1868, od cerkve-nega zbora 1863, od drugega Pavlovega potovanja 1859, od tretjega Pavlovega potovanja 1854, od smrti sv. Petra in Pavla 1848 let.

Grozna nesreča se je pripetila v Verbovcu na Kranjskem. Tam so v hiši „pri Lojzetu“ imeli na klo-pi za pečjo dinamit, ki ga je rabil gospodar pri grad-nji ceste proti Mirnem. Mlajši sin Janez se je ves o-moten od ženitovanjskega vogljarenja vrnil domov ter legel na dinamit. Nastal je grozen pok in pri razpo-ku je raztrgalo Janeza ter porušilo del hiše. Nastal je tudi ogenj, ki so ga pa kmalu omejili.

Darežljivost ameriških milijonarjev. Ne mi-ne skoro leto v Ameriki, da kak milijonar ne ustanovi ali zvezdarne, ali vseučilišča, ali muzeja, ali ka-kega zdenarnega zavoda. Znani milijonar Mr. John Rockefeller je daroval vseučilišču v Chicagu 40 mili-jonov kron. Vseučiliščni zavod Gerard College od St. Gerarda je dobil 30 milijonov kron, Pratt Institute od Ch. Pratta 15 milijonov kron; John Hopkins Univer-sity 13 milijonov kron od J. Hopkina. Milijonar A. J. Drexel je daroval Institutu 13 milijonov K. L. Stan-ford 11 milijonov kron, E. Kornell 6 milijonov kron, rodbina Vanderbilt 5 milijonov K. Kaj pa naši mili-jonarji? Gređo za vinarjem kakor koza za soljo!

Loterijske številke.

Dne 5. februarja 1913.
Gradec 28 9 21 43 39
Dne 8. februarja 1913:
Linc 46 25 63 18 85

Hčerka trgovca na dežel, 14 in pol leta stara, želj stopiti kot učenka v trgovino mešanega blaga. Kje, pove upravnistvo. 157

Na prodaj je hiša novo-zidana z opeko krita. Zraven škedenj in dva svinjaka. Pred hišo je vrta, tudi sadnega dreja je v izobilju. Travnika je tudi nekaj. Nje je čez en oral, zraven se prodaja tudi precej drv, ki leže pred hišo. Kraj je v solčni legi in je pol ure oddaljen od trga Rajhenburg. Cena se izve pri Františku Urh v Steblovniku, p. Rajhenburg. 159

Oves (Willkom)

Ta vrsta ovsu stori v vsaki zemlji, se je izkazala kot najbolj rana in in najplodnejša daje visoko, zelo dobro krmilno slamo in ne poleže. Ker je treba redko sejati, zadostuje tega ovsu 60 kg za 1 oral. Pošilja se 25 kg za K 9—, 50 kg K 17—, 100 kg K 32— z vrečo vre. Vrečice z vzorci po 5 kg po pošti franko, če se vpošlje K 3-20. Benedikt Hertl, graščak, Golci pri Konjicah Štaj. 161

Oprava za trgovino

dobro ohranjena se po ceni prodaja. Vpraša se v drožeriji Wolfram, Maribor. 155

Berolin.

2 mlada krvaška pomočnika sprejme Franc Tratnik, krajaški inšter, Berolin 64, Ackerstrasse 157. 155

Mlin v Kaniži pri Pesnici.

Uljudno naznanjam p. n. odjemal. cem, da je moj umetni-parni mlin v Kaniži po preuredbi zopet začel delovati. Veselostovanjem 156 Fr. Ehrlich.

Lepo posestvo na prodaj, pri lepi cesti, 21 oralov, se redi 12 govedi. 8—9 tisoč kron za plačati. Oglasite se pri Matiju Žizek v Kamnici pri Mariboru. 174

Zelo ugodna prižka!

Proda se lepo posestvo, obstoječe iz velike hiše z gostilno in prostori za trgovino mešanega blaga, veliko gospodarsko poslopje, dva lepa vrta za zelenjavo, okrog šest oralov zemlje prvega razreda, ob okraju cesti tik Studenic. Proda se takoj vsled odstopanja pod skrajno ugodnimi plačilnimi pogoji. Kapitala je treba samo 8000 kron, drugo lahko ostane. Natančneje se izve pri g. Kaiserju v S u denicah pri Poljčanah. 172

Na prodaj je posestvo z dobro idočo gostilno, 10 minut od f. rne cerkve. Hiša je zidana, ima štiri velike sobe s kuhinjo in shrambo za jedila in prostorne kleti; živinski hlev je popolnoma nov, redi se lahko deset glav goveje živine in nekaj svinj. Z mlje 30 oralov, ki obstoja iz travnikov, gozda, pašnika in legepa sadonostnika. Cena 14 tisoč kron, 6 tisoč kron ostane vknjiženih. Natančneje podatke daje launik Alš Koren, gostilničar na Remšniku p. Marenberg. 175

Zastoni

dobe gostilničarji nov in dober GRAMOFON; zraven še tudi 15 dvojnih igralnih ploščic in 1000 komadov iglic. Natančneje pojasnila daje Jos. Küttner, Maribor Koroška cesta 17. 2

Nova hiša v Mariboru se prodaja, Mozartstrasse na lepi, solčni legi, ima 11 stanovanjskih sob, vsaka soba svojo kuhinjo, s štedilnikom in posebej peč v sobi, vsak najemnik zase in ograjen prostor za drva. Najemnina nese na mesec do 800 kron, cena 33.000 kron, z lahкими plačilnimi pogoji. Natančneje pojasnila daje Anton Vrabl, veleposelstnik in trgovec, pošta Križevci pri Ljutomeru. 107

Posestvo na prodaj, 14 oralov, lepa hiša; 10.000 K. Drugo: 11 oralov; 7.000 K, obe v Kamnici. Oglasiti se je pri Matiju Žizek, Kamnica št. 16 pri Mariboru. 8

4 mizarske pomočnike sprejme čakoj Jožef Pihler, mizar na Kamensčaku, p. Ljutomer. Dalo po zimi in po leti! 184

Puška lankaster

enocevke od 20 K
dvocevke " 30 "
Hämmerles puške od 70 "
Flobert od 8 "
Revolverji od 5 "
Pištole od 2 "
naprej Kelesa s primam pneumatik in

torpedo od 90 K
posamezni deli koles, čudovito po ceni. Popravila zelo ceno.
Oddetek o ceniku I., o orožju ali odd. II., o kolesih zastoj in poštine prosto. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev, Opočno 2047, Češko. 141

Proda se manjše posestvo, kjer se lahko redi 2 kravi. Zraven je tudi gozd. Pripravno za kakega pastirnika rudokopa. Izve se pri Karl Jenčiču v Loki pri Zidanem mostu. 151

Lepo posestvo z gostilno in velikim kamnolomom, opremljenim s kamnolomcem na vodno silo, vse dobrem stanju, dobičkanosno primerno tudi za trgovino in izdelovanje cemetne robe, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Pojasnila daje Fr. Plavny, Kokošinecova ulica 32 Maribor. 88

Na graščini Severin na Kolpi (Hraski), se takoj sprejme neoznačen oskrbnik (šofer). Prednost imajo oni, ki so absolvirali viničarsko šolo v Burgwaldu. Listno-ročno pisane prošnje s priloženimi spravevali se naj pošljejo na gorej imenovano graščino. 120

Nova trgovina s stelažami, mešana blaga, katera je dobro upeljana se da s 1. marcem 1913 pod ugodnimi pogoji v najem pri Ant. Reicherju, Sv. Barbara v Halozah. 125

Cepelj-no trsje.

raznih vrst, najlepše se dobi le pri Jerneju Mikolič v Zetalah pri Rogatcu. O rasti mojega trsa mnogo pohval od več let na razpola go. ceno od 9—15 K 100 kom. Prodajam tudi več polovnjakov najboljšega haloškega vina. 124

Dobreidoda in za obstoj zagotovljena trgovina se radi boleznim lastnika z blagom in zraven stoječimi poslopiji takoj prodaja za ugodno ceno. Vpraša se pri Alojzu W. ber, trgovina mešanega blaga, Tržaška cesta 4, Maribor. 132

Prodaj zaradi odhoda posestvo, zidana hiša z opeko krita, 3 sobe kuhinja s štedilnikom, kamna in lepo obokana klet, hlev in svinjaki, dva oralna zemlje z lepim sadnim drevjem in brajdami, zraven malo zidano mlinsko poslopje z vodno silo, primerno za mlin, žago ali kaj drugega. Posest o leži ob glavni cesti v slavnem Framu: Vprašanje na Ludovik Godec, Fram. 133



Viničar, če mogoče z več delavskimi močmi se sprejme pri graščinskem oskrbnistvu v Dornavi pri Ptuj. 150

Oskrbništvo Križevljan, pol ure od kolo-dora Ormož oddaljeno ima le mlada, 3 leta stara drevesa po najnižji ceni na prodaj. Drevesa so 1 m 70 cm do 2 m visoka, imajo debelo, ravno deblo ter krasno razvito krono. Najbolje štajerske vrste jabolk, hrušek čršnih, sliv ter prišilko cev (S. ahere). 148

Močnega učenca iščem za mizarsko obrt Flojan Vertanik, mizar v Pesjem pri Velenju. Sp. Štaj. 144

Iščem krojača, vesoljga za kmetko in sejmško delo. Stanovanj, 2 sobi 1 kuhinja v I nadstr. Pojasnila daje Bezenšek Dominik, Franko-ljvo. 143

Cepljene trte popolnoma zaraščene z močnimi koreninami: burgundec, beli in črni, zelen, kraljevina, rizling, plavec, frankinja, mosler, zlatina rudeča in bela, rulaodec, silvanec zeleni, portugalka, muškatelec kakor tudi ameriksanske koreninske rozge-bilje, se dobi na veliko in drobno po najnižji ceni pri P. Srebre, Maribor, Tegethoffova ulica. 147

Vinogradnikom priporoča zelo lepo cepeljno trsje na rip portalis, burgundec beli, rilček in silvanec trsnčar in posestnik Fr. Bračko, Sv. Peter pri Mariboru. 145

Krepkega fanta vzajem iz poštna hiše, ki je petrazredno šolo dobro dovršil kot učenca v mojo trgovino M. lan Hočvar, Celje. 137

Pridnega pomagača, kateri je dobro izurjen iz ognjem delati sprejme tahoj Matej Bregant, kovač v Orehovici pri Slivnici pri Meriboru. 138

Proda se
malo posestvo v Lobjah, župnija Griže pri Celju. Ea oral zemlje, zidana hiša in sadno drevje. Kdor želi kupiti, naj se oglasi v Šent Pavlu pri Preboldu v tovarniški hiši Dolenja vas 176

Zdravega in krepkega dadka poštenih starišev, ki je dovršil ljudsko šolo in ima veselje do trgovine, išče za takojšnji vstop trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki J. Bončelj nasl. P. Jaškó, Zelezniči, Kranjsko. 136

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.
Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne. Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)
Srebrne ure K 6-50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi " 9-50
Pristne tula ure dvojno pokrovo " 13-
Ploščate ure iz kovine " 6-
Amerikanske zlate double-ure " 10-
Goldin Roskopf ure " 4-
Prave železničarske Roskopf-patent. Prava nikeln. točno na min. idoča K 5-
14 karatne zlate ženske ure " 19-
14 karatne zlate ure za gospode " 40-
Srebrni pancers-verižice " 2-
14 karatne zlate verižice " 20-
14 karatni zlati prstani " 4-
Viseče stenske ure na nihala " 10-80
Kuhinjske ure " 2-40
Budilke " 3-
Budilke z dvojnimi zvoncem " 3-
A. Kiffman, Maribor št. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Striček! teta! dajte se preprositi, Palma podpetnik je treba nositi!

Naznanilo.

V času od 3. do 15. marca se bodo vršili na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru sledeči tečaji:

1. En tečaj za vinarstvo in sadjarstvo za posestnike vinogradov in druge prijatelje teh panog kmetijstva.

2. En tečaj za viničarje.
V prvem se bode razpravljalo o najvažnejšem iz imenovanih panog, primerno sedanjemu stanju, teoretično in praktično. Drugi ima pred vsem namen, izobraziti praktično viničarje v sadjarstvu in vinarstvu. Število udeležencev sadjarskega in vinarskega tečaja z od deželnega šolskega sveta poslanimi učitelji vred je določeno na 40, v viničarskem tečaju na 20.

Prosilci za sprejem v viničarski tečaj lahko dobijo po razmerju sredstev podpore. Da take dobijo, morajo izrečno javiti in dati od občinskega predstojnika potrditi:

1. da so sami revni posestniki, 2. da so na očetovem posestvu delujoči sinovi ali 3. viničarji takih posestnikov.

To potrdilo se mora priložiti že javljenju za tečaj z naznanilom starosti. Prosilci, ki ne prosijo podpore, morajo to posebno naznaniti. Teoretični pouk se začne dne 3. marca ob 9. uri dopoldne. Udeleženci viničarskega tečaja morajo priti isti dan ob 8. uri. Udeleženci obeh tečajev morajo prinesiti s seboj škarje za rezanje in zlahtnenje trt; lahko pa take tudi jako dobre kupijo na zavodu. Prijave se morajo naznaniti do 20. februarja na podpisano mesto. 162.

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

Poročilo o sejmju pitane živine v Gradcu dne 6. februarja 1913.
Prignalo se je 265 volov, 146 bikov, 241 krav in 4 telet. Skupaj 656. Cena za 100 kg žive teže: lepi ptani voli 92 do 106 K, srednje debeli 84 do 92 K, suhi 76 do 84 K, biki 74—94 kron, lepe pitane krave 72—84 K, srednje debele 56—68 K, suhe 40—50 kron. Izvozilo se je na Gornje Štajersko 110 na Tirolsko 25, na Nižje Avstrijsko 45, na Češko 65, na Moravsko —, v Trst 95 in na Nemško — komadov. Tendence: Na ta sejem se je prignalo 84 komadov manj kot prejšnji teden. Cene nazadovale. Pr met alah.

Trgovina s Na drobno! Trgovina z špicerijskim blagom Na debelo! moko in dež. pridelki
Ivan Ravnikar
Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zauesljliva kaljiva semena n. pr. jamčeno domačo in nemško deteljo, pesu rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od tvrdeke Mauthner 65
Glavna zaloga Solidna Glavna zaloga vrvarskega blaga postrežba. suhih in oljnatih barv

Vprašajte
Vi enkrat Vašega zdravnika, ta Vam bo potrdil, da zauesljlivo, dobro desinfekcijsko sredstvo o ne bi smelo v nobeni hiši manjkati. Za vzmivanje ran in poškodb, za razkuževanje bolniških postelj, za t. aleto žensk je najboljšje

LYSOFORM
če se rabi v 1—2 odstotni raztopini. — Lysoforu je najboljšje, že deset let priznano in znanstveno preizkušeno razkuževalno sredstvo. se dobi v vsaki lekarni in drogeriji. Originalna steklenica 80 vin.
Zanimivo knjigo o „zdravju in razkuževanju“, Vam pošiljam zastoj in poštine prosto. A. C. Hubmann, referat „Lys form-delavnica“, Dunaj XX. Petrasehgasse 4. (—Mosse)

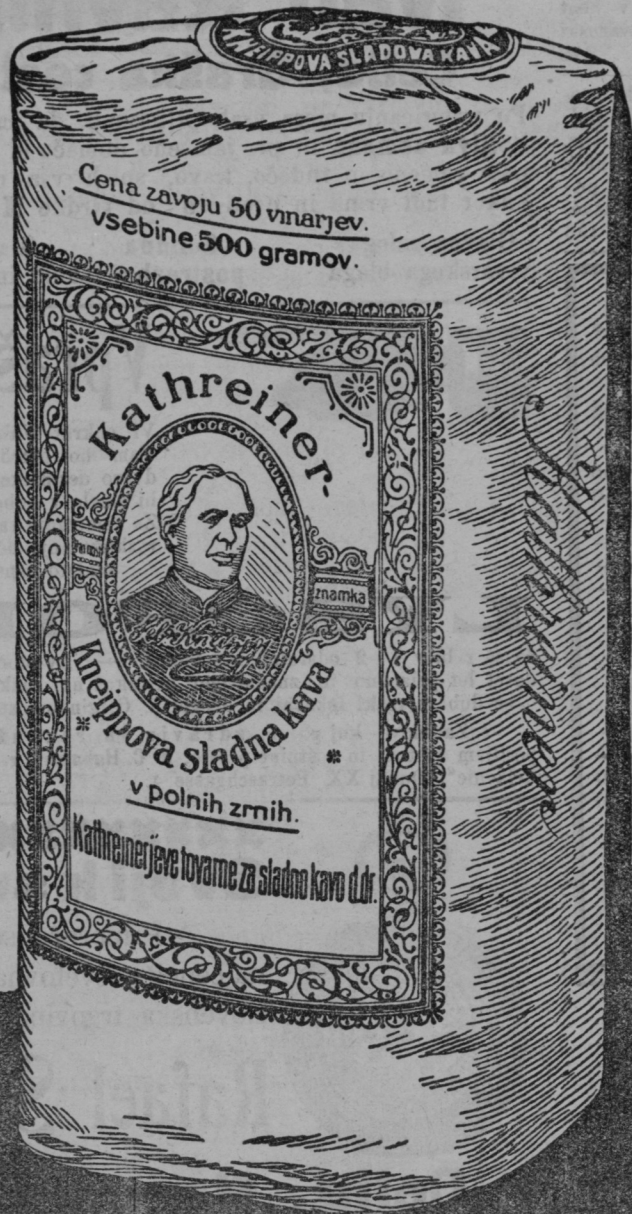
Svoji k svojim!
Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripoznana slovenska trgovina
Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.
Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.
Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!
Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsa Slovenci naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštine prosto.
Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in postene postrežbe.

Za Veliko noč
Najnovije raznovrstno blago za obleke, za moške in ženske pri Jos. Druškovič-u Slov. Gradec.
Zimsko blago za polov. cene. Zimsko blago za polov. cene.

Franc Pleteršek,
zaloga pohištva
Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Čirilove tiskarne
priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divvane, vložke, matraee, stole in ogledala. Otroške železne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu.

Serravallovo železnato kina-vino
Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovnica in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalcentne. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboren okus. Nad 7000 zdravniških spraveval.
I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.
Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra & K 2-60 in po 1 liter & K 4-80.



Vsaka razumna, varčna gospodinja uporablja samo to sladno kavo

Vinorejci pozor!

Trsje na prodaj: sipon, burgundec beli, leski rizling, silanec, gutedel, ran-f-l, krajevina, vrbovec in druge domače vrste. Copljeno na Rip. Portals. Tudi se dobijo korenjaki od Rip. Portals. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, p. Studenice pri Poljčanah. 1248

Najboljša svetovna barva za brke in lase je „Karl“,

uradno preizkušena, prosta strupa reizpirljiva, svetlo rjavica temno rjavica in srna. K 4-1. Razpošiljalnica K. Mne Thérèse, Dunaj VIII. Lerhengasse 25. 51

Pridnega učenca sprejme takoj Franc Mikl, čevljarSKI mojster v Maribor, Koroška cesta 39. 16b

Na prodaj je lepo posestvo v bližini Maribora. Proda se pod ugodnimi pogoji, po nizki ceni radi družinskih razmer. Travniki, njive, gozdi, sadonosniki, vse kar se potrebuje, poslopie vse v dobrem stanu in z opeko krito, živina in orodje, stroje, kakor kupec zahteva pripada tudi lepa vinčarija, kjer je že nekaj ameriškega trsa. Naslov pove upravnistvo Slov. Gospodarja. 166

Kupiti želim posestvo, ki obsaji iz vinograda, sadonosnika, njiv in gozda, vse skupaj 6-8 orolov. Posestvo bi se naj nahajalo na levi strani Drave. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 164

Išče se nekaj zemljišča v našem kraju Celja. Ponudbe naj se pošljejo na Jožefa Golavšek, Breg št. 18 Celje. 168

Hiša pol ure od Maribora, 420 sežnjev zemlje se po nizki ceni proda. Cena 4500 K. Vknjiženih ostane 1600 K. Vpraša se Feldgasse 7. Paberž pri Mariboru 167

Lepo posestvo ki meri blizu 8 orolov je na prodaj. Njive, travnik, gozd, sadonosnik, brajde, poslopie so v dobrem stanu, redi se dve kravi, cena 4000 K. Več se izve pri Fr. Beglez, posestnik na Prepužu hiš. št. 18 pri Prihovi p. Konjice. 158

Na prodaj je vinograd in sadonosnik, z lepim sedem dnevem, v prijaznih videnskih gorcih, deset minut od cerkve in kolodvora, četrt ure od mesta Krško, hiša in klet je zidana in z opeko krita. Cena 4.000 K. Pisma na M. B. poštno ležeče, Videm ob S. 171

S arilo!



Koder se

Prodajajo ponaredbe, naročite pristni



694-5

naravnost od izdelovalnice pod naslovom:

Rastlinska destilacija „FLORIAN“ v Ljubljani.

Revmatizem, protin, uevralgija in ozeblina

povzročajo mnogokrat neznesne bolečine. Da se jih otisi in olajša, da se otekline odpravijo in se doseže gibljivost členkov in odstrani neprijetni občutek, vpliva presenetljivo

KONTRHEUMAN

besedna znamka za (mentoloslici)izirani kostanjev ekstrakt.

pri ribanju, masiranju in obkladkih.

Ena tuba 1 krono

Po pošti že se pošlje naprej 1 K 50 vin., se pošlje ena tuba franko, 5 K, se pošlje 5 tub franko, 9 K se pošlje 10 tub franko. 39-11

Izdelovalec in B. Fragner, lekarnar, c. kr. dvor. glavna zaloga, zal Praga III št. 203. Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Vabilo na

III. redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Ptuj registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 19. svečana 1913 ob 9. uri dopoldne v uradnih prostorih (minoritški samostan).

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1912.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Prememba pravil.
7. Volitev načelstva in nadzorstva.
8. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti, se vrši drugi občni zbor v treh tednih z istim dnevnim redom, kateri brezpogojno sklepa. 173 Načelstvo.

Posojilnica v Makolah

vabi svoje zadružnike na

OBČNI ZBOR

ki se bo vršil v lastnem domu v Makolah hiš. št. 11, v četrtek, dne 27. februarja 1913 ob 1. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Poročilo računskega pregledovalca.
4. Potrjenje računskega zaključka za l. 1912.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Volitev načelstva in rač. pregledovalcev.
7. Slučajni nasveti in predlogi.

Makole, dne 10. februarja 1913 176 Načelstvo.

Ker Velika noč ni več daleč, priporočam cenj odjemalcem potrebne **velikonočne gnjati** (šunke) pravočasno naročiti, in to tem bolj, ker se že pozna pomanjkanje blaga in cena vedno rase. Jaz ponujam gnjati (šunke) povojene po graškem načinu težke po 3-4 in pol kg, 4-5 kg, 5-7 kg za nizko ceno

Franc Gulda : Maribor
K. Rabus in sin Zagreb.

za

VABILO

K

VII.

rednemu občnemu zboru „Doma“

reg. delavske stavbne zadruge z omejeno zavezo v Mariboru,

ki se vrši v nedeljo, dne 16. svečana 1913 ob 10 uri dopoldne v sejni sobi Posojilnice v Mariboru (Narodni Dom).

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letnega računa za leto 1912.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev enega člana načelstva.
6. Razni predlogi in nasveti.

Ako je prvi občni zbor nesklepčen, se skliče po določilu načelstva drugi, ki je pa sklepčen pri vsakem številu glasov. 169

Načelstvo.

Izborna

lažja bolečine, zabranjuje vnetja in vpliva antiseptično.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Ena pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice za 7 K, po deset pušic poštino prosto na vsako poštajo avstr.-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, cene in varstveno znamko. Pristno je pe 70 vin.

Izdelovatelj in glavni založnik B. Fragner, lekarnar in dvor. zal. Praga II., t. 203

Zaloga v Mariboru: lekarna W. A. König, Friedrich Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.

Živinski sejem

se vrši v ponedeljek, 17. t. m. pri Sv. Trojici v Slov. gor.

170